

"La simplicitat és la màxima sofisticació." Leonardo da Vinci.

www.viurealspirineus.cat

VIURE ALS SPIRINEUS

Jordi Cardona
L'evolució dels petits pobles. El cas concret d'Ogern

Lourdes Esteve
Les biblioteques com a espai d'integració

Abel Carretero
"En els esports de resistència mai és bo anar amb pressa"

La màgia del foc encén el sentiment de pertinença i l'orgull pirinenc

Foto: Marta Lluvia

 BENZINERA LOW COST

 Condis *El teu súper*

Demana la teva targeta de descompte de la benzinera al supermercat Condis

MAPISA OIL

**Ctra. de Lleida 37
EL PLA DE SANT TIRS**

Et cuiden, els cuides

redueixen l'estrès • milloren l'estat d'ànim • ens fan companyia

NOVA assegurança de salut
per a **gossos i gats**

- **Lliure elecció de veterinarí.**
- **Fins al 80% de reemborsament.***
- **Protegit davant qualsevol malaltia, accident o cirurgia.**
- **Pròtesis incloses.**
- **Ràpida gestió del reemborsament.**
- **Fàcil gestió de tràmits i consultes.**

*Límit global (per a la totalitat de les garanties cobertes) d'assistència veterinària derivada de malaltia o accident: 2.000€/anualitat.

Consulta les condicions específiques de la cobertura a la nostra web.

INFORMA'T!

973 360 290

Calle Sant Agustí, 25
25700 La Seu d'Urgell

laseu@mutuaaltpirineu.com

 MGC *mútua*
La Mútua dels Mutualistes

ÍNDEX

— PAG. 24-25

Alt Urgell

Pimec distingeix la Coop. Cadí amb el Premi Catalunya Internacional a la Projectió Empresarial

— PAG. 28-29

Pallars Sobirà

El Govern presenta a Sort el Pla de Barris i Viles de l'Alt Pirineu i Aran

— PAG. 32-33

Alta Ribagorça

Ingressa a l'Arxiu Comarcal de l'Alta Ribagorça el fons de l'antiga ENHER

— PAG. 36-37

Andorra

El Consell General d'Andorra i el Parlament de Catalunya teixiran "estratègies compartides"

— PAG. 26-27

Cerdanya

Jordi Gassió anuncia la seva dimissió i el pacte de govern de Puigcerdà salta pels aires

— PAG. 30-31

Pallars Jussà

El president del Consell del Jussà aposta per una "gestió compartida" de l'abocador de Fígols

— PAG. 34-35

Val d'Aran

La síndica d'Aran reclama "un finançament just i estable" durant la Hèsta d'Aran

DESTACATS

TRAIL RUNNING "VAL D'ARAN BY UTMB2025"

Val d'Aran

Del 2 al 6 de juliol

TRITOUR PONT DE SUERT 2025

Pont de Suert

Del 5 al 6 de juliol

FESTIVAL DE SENDERISME DELS PIRINEUS

La Vall Fosca

Del 10 al 13 de juliol

14È FESTIVAL DE MÚSICA ANTIGA FEMAP "TIENTO NUOVO"

Esterrí d'Àneu

12 de juliol

TRAIL "ESTERREGALLS"

Alp

13 de juliol

5ª EDICIÓ DEL FESTIVAL DE JAZZ I FOLK "ELS SET INFERNS"

Bellestar

Del 18 al 19 de juliol

LA SERENALL MARKET 2025

La Massana

Del 17 al 20 de juliol

Distribució gratuïta
núm: 281 · juliol 2025

EDITA

Edicions Salòria SL
Passeig del Parc, 26 · La Seu d'Urgell

DIRECCIÓ EDITORIAL

Marcel·lí Pascual - Feliu Sirvent

MÀRQUETING I PUBLICITAT

Gemma Besolí

DISSENY I MAQUETACIÓ

Anna Solans · www.creativadisseny.cat

IMPRIMEIX

GoPrinters · La Seu d'Urgell

DL L 701-2002

www.viurealspirineus.cat

viurealspirineus@gmail.com

Tel: 973 98 91 62 · 621 184 800

L'empresa no es fa responsable de les opinions dels col·laboradors de la revista.

f [viurealspirineus](https://www.facebook.com/viurealspirineus)

Instagram [viurealspirineus_](https://www.instagram.com/viurealspirineus_)

X [@AmicsPirineu](https://twitter.com/AmicsPirineu)

La privatització de l'espai

Enric Quílez · Puigcerdà

Darrerament, és molt freqüent veure als mitjans de comunicació generalistes notícies sobre la conquesta privada de l'espai. Una actriu famosa arriba a l'espai en una nau orbital, a l'**Elon Musk** li explota un coet dels que està desenvolupant, una missió privada arriba a l'Estació Espacial Internacional per rescatar uns astronautes que s'hi havien quedat atrapats...

Allò que abans era patrimoni exclusiu de la NASA o de l'Agència Espacial Russa, i encara menys de l'ESA i altres agències espacials d'altres països, com la Xina, l'Índia o el Japó, actualment sembla que ha passat a ser domini dels multimilionaris nord-americans que volen arribar a la Lluna o a Mart.

L'incombustible i imprevisible **Donald Trump** ha retallat considerablement el pressupost de la NASA, suposo que amb la intenció d'afavorir el seu ara ja examic Elon Musk.

L'espai ja no és el que era. Almenys pels nord-americans. Naturalment, els russos i els xinesos continuen a la seva i amb el control dels seus respectius estats.

L'espai s'ha convertit en un lloc llaminer per obtenir recursos. La Lluna podria contenir minerals escassos a la Terra i podria ser un lloc per instal·lar bases de llançament cap a altres indrets del Sistema Solar, com Mart.

Allò que hauria de ser una missió d'exploració i desenvolupament de tota la Humanitat ha estat segrestada no ja pels estats, que són qui sempre han tingut el monopoli, sinó per les empreses privades o, pitjor, per uns excèntrics multimilionaris, narcisistes i sense gaires escrúpols que només miren pel seu ego i pels seus interessos.

És una llàstima, però tot té les seves conseqüències. Els estats solen ser duradors i tenen polítiques més o menys continuistes, mentre que les empreses i els multimilionaris van i venen. Avui estan interessats per l'espai i demà voldran una altra cosa.

Però els estats també comencen a saltar-se totes les normes prèvies. Els russos, per exemple, anuncien ara la nuclearització de l'espai, una cosa que en principi l'ONU va prohibir. La idea és emprar coets de propulsió nuclear per viatjar a Mart. Veurem com acaba la cosa, però no sembla molt bona idea, per motius de seguretat, és clar.

La infanteria

Titus llangort · Guionista

Als afores d'Arrapavent hi ha una borda abandonada. Abandonada pels usos i les persones, però habitada amb profusió per una bardissa impenetrable i hostil que amaga ni se sap quins secrets. De l'esbarzer en sobresurten, amb cert ordre, quatre puntes de biga cremada. Si no fos que som muntanya amunt, es diria que són l'esquelet d'un vaixell. Quan eren petits, i la borda encara tenia sostre, els nanos hi anaven a jugar. Les àvies deien que

la casa tenia malastrugança. Això encara els atreia més, i deien que era un castell maleït. Fins al dia que una biga va caure sobre l'esquena del Pere. Però no va ser pel mal farió, sinó perquè el Pere va cometre la imprudència de pujar a la primera planta, cosa que tots sabien que no s'havia de fer. I, cosa que ningú mai va saber, perquè la resta, que van sortir il·lesos de miracle, van fer un pacte de silenci, i ho van assumir com una culpa col·lectiva. Prou pena van tenir de l'accident, per a carregar totes les culpes a cap d'ells. Però llavors van deixar d'anar-hi. Ben mirat, i veient com va acabar el Pere, potser sí que era un lloc maleït. Després, algun pastor i algun viatger van fer servir la borda de refugi... fins que el llamp va tocar el sostre i la borda malastruga va quedar com les ruïnes d'una pintura romàntica.

Han vingut les cosines i han demanat d'anar a la borda malastruga. Els nens, que ara són els joves, els han dit que fa dies que no s'hi va, que no hi

ha res a veure, però elles han insistit. El record del cas del Pere, òbviament, incrementa l'interès. El corriol arrencava sota un trio de bedolls, deixant a l'esquerra la pista forestal. Però ja no n'hi ha rastre. El bosc ha prosperat i ha esborrat les pistes del camí que hi menava. Defensant l'accés al castell, l'argelaga hi creix esplèndida, tupida i ben desplegada en totes direccions. A la primavera, amb aquestes floretes de groc intens, molsós i dens com un rovell d'ou, semblen una planta amorosa i amigable. Però és pura estratègia. Armada amb punxes fermes i afilades, apunta a discreció a garrons, cuixes i bessons sense pietat. Ni amb els texans més gruixuts no goson passar per aquest camp minat. Al poble diuen que el bosc no els hi vol. I per ganes no hi han tornat mai més... fins al dia que per por de decebre les cosines s'han enfrontat a la infanteria que defensa el castell, sortint-ne notablement ferits però contents.

9 de cada 10 incendis són causats per persones

Al camp, tota imprudència és fatal.
Si lences una burilla pots provocar un foc.

Evitar-ho i protegir-te comença amb tu.

Si veus foc o fum, truca al 112.
Informa-te'n a incendis.gencat.cat

Diputació
Barcelona

Generalitat
de Catalunya

tot ho III El Govern de

Una mirada a aquella Seu (II)

Marcel Fité · Escriptor

En aquells anys de foscor la majoria de pirinencs ja havíem superat l'antic tòpic caldeu de creure que el món s'acabava a les fronteres que assenyala-ven les carenes de les muntanyes que ens envolten. Les guerres i els seus relats s'havien encarregat de dibuixar uns nous

límits als vells horitzons dels que les havien sobreviscut i els antics raiers testimoniaven que més enllà del congost de la Garanta dels Espluivins, i pel cap baix fins a Tortosa, el món continuava essent món.

La meua generació ja sabíem tot això i, malgrat que no hi havia televisió ni existien els mitjans de comunicació moderns, ja teníem una certa noció de la rotunda grandesa del planeta i de moltes de les seves llunyanes i inaccessibles belleses. Els llibres de l'escola i del batxillerat, en blanc i negre i sense fotografies, molts amb simples dibuixos, no eren gaire engrescadors ni portadors d'imatges prou estimulants. I els objectius de les escoles «nacionals» no tenien un interès gens pronunciat a projectar la imatge d'un món exterior que podria posar en qüestió la grandesa d'una «Pàtria» que, tal com ens venien i forçaven a comprar, a més de «Grande», havia de ser «Una» i «Libre». Sabent de llegir —és un dir—, d'escriure i les quatre regles ja n'hi havia prou.

Una de les fonts d'informació que ens arribava, però, era la dels àlbums de cromos. Aquests també eren fets en dibuixos, però pintats en colors. Jo col·leccionava els àlbums de *Chocolates Torras*. A cada rajola hi sortia un o dos cromos que entre la canalla intercanviàvem fins a completar la col·lecció. Sempre hi havia algun cromo que es resistia a sortir més que no pas els altres, però al final del cycle temporal de cada àlbum es podien demanar els que faltaven i la casa Torras ens facilitava la possibilitat de completar la col·lecció. Era una manera dolça d'aprendre coses que no s'ensenyaven a l'escola i que alguns encara guardem en un raconet de la memòria.

Un d'aquells àlbums era el de *Las maravillas del mundo*. Una col·lecció dels indrets més destacats i meravellosos del planeta. Gràcies a aquells cromos vam descobrir l'existència del Taj Mahal, les piràmides d'Egipte, la Gran Muralla xinesa, el Partenó d'Atenes —símbol històric de la democràcia—, el Colós de Rodes, el Far d'Alexandria..., sense saber del cert si aquelles imatges responien a una realitat tangible, obra de la mà humana o eren pures figuracions, filles del somni o de la imaginació d'un dibuixant.

Quan encara ens preguntàvem si la mà de l'home podia haver construït tals meravelles, vam descobrir la Seu. Després dels exàmens del matí a l'antic Institut, teníem dues hores i mitja per a dinar. Lo *sinyor Mariano* aquell any 1958

Cap del Passeg amb el brollador, el carret dels gelats Nazario i l'Hotel Mundial. ACAU, fons La Maravilla / Francesc Portella Moles

ens va portar a l'Hotel Mundial, que ens va fascinar. Jo ara mateix no recordo amb precisió com eren aquelles sales, aquelles cambres uniformades amb el seu davantal de puntes i la seua còfia blanca, aquella coberteria, aquells plats tan atractius que vam devorar amb la mateixa fam que devien gastar els picadors de Nargó a l'aturada del migdia. Però el record que me n'ha quedat és una sensació de majestuositat, de cosmopolitisme, de modernitat i de cuina bellament presentada, inoblidable.

Havent dinat vam descobrir la verdor profunda i gairebé màgica del Passeg. L'aigua corria per dues séquies laterals i sadollava les soques gegantines dels plataners. Aquell devesall d'aigua transparent que fressejava riolera séquia avall hipnotitzava les mirades d'uns ulls més acostumats a l'aridesa dels terrossos i a l'eixarrement dels roquissars que no pas a la generositat i l'abundància d'aquell líquid venturós i alegre, tan desitjat.

Per si això no fos prou, al cap del passeig hi havia un brollador encerclat per un bassiol circular on cuejava un estol de peixos de colors. Eren peixos petits, lluents, platejats, d'uns colors llampants, mai vistos. Ens hauria agradat aturar-nos-hi una bona estona, però no s'hi valia a badar, perquè aviat havien de començar els exàmens de la tarda. Abans de marxar, però, encara vam descobrir la parada que en aquell indret tenia la gelateria Nazario, amb els seus talls de gelat de nata del país, tan excepcionals. Alguns companys encara s'havien ficat al bar la Mina i en sortien enlluernats, explicant la mà de tapes que lluïa al taulell. Però calia tornar-se a ficar al vell Ford que ens havia dut a la Seu i enfrontar-se als exàmens de la tarda sense perdre temps. En acabar els exàmens de la tarda vam visitar el carrer Major, amb les seves voltes acaramullades de botigues, l'olor fresquívol i vegetal de la plaça del Patalín, la portentosa catedral amb les seves imponents columnes i arcades granítiques i el seu fabulós claustre amb tot d'escenes i figures cisellades als seus capitells...

Quantes descobertes i emocions en un sol dia! Mentre tornàvem cap al poble, suposo que el nostre cervell metabolitzava tot el que havíem vist i s'anava fent la idea que les meravelles que apareixien als cromos era possible trobar-les encarnades en la realitat. I no gaire lluny de casa.

Descobreix-ne més a gustdelleida.cat
Segueix-nos i tasta l'estiu!

 @gustdelleida

L'estiu també té Gust de Lleida

Una mossegada de fruita dolça, un gelat amb gust de torró, una amanida de productes de l'horta amb oli d'oliva verge extra...Un sabor que, de sobte, et torna a casa. Així és l'estiu al nostre territori.

Amb **Gust de Lleida**, donem valor a tot el que ens uneix: productors compromesos, tradició, innovació i qualitat. Des del Pirineu i l'Aran fins a la plana, tot allò que tantes parles de nosaltres i té **Gust de Lleida**.

«Los traginers de la Seo»

Josep Espunyes · Escriptor

Una de les meves flaques, des que era nen, ha estat la lectura. Literatura d'avui, actual, o literatura d'ahir, del passat. Per a arribar a aquesta darrera algunes vegades em valc del Google, que em mostra obres escrites temps enrere i avui digitalitzades. He tingut la sort de

fer-hi descobertes literàries d'una gran qualitat i contingut.

Una d'aquestes descobertes, no fa gaires dies, va ser trobar-hi el volum del *Certamen Catalanista de la Joventut Catòlica de Barcelona*, en què es recullen les obres guanyadores dels Jocs Florals del 1885 convocats per la Secció Catalanista de l'esmentada Joventut Catòlica de Barcelona, una de les principals finalitats de la qual era el conreu de les lletres catalanes. El volum, amb totes les obres guardonades, es va imprimir a l'Estampa Peninsular de Mariol y Lopez. Compte de l'Asalt, 69, de Barcelona

El veredict de jurat d'aquests jocs florals es va emetre el 19 d'abril de 1885, amb la concessió de la Flor natural, la Flor de taronger d'or y argent, el Ram de lorer d'argent i el Llaut d'or y argent, juntament amb cinc premis més: el d'una imatge d'argent de la Mare de Déu de la Mercé, el de lo Excm. é Ilm. Sr. Bisbe d'aquesta Diócesis (Barcelona), el de la *Revista popular*, el del Patronat del Obrero i el d'Uns catòlics mallorquins.

El premi ofert pel Patronat del Obrero, el Jurat el va concedir al poeta Sebastià Sans i Bori per l'obra *Aplec de cançons*, que recull un total de cinc composicions: «Barcarola», «Lo pagés», «La fornal», «Los traginers de la Seo» i «Nostra terra». El Jurat la va valorar «ben digna de premi» perquè «respira un bon ayre popular en totes ses cançons, sens que degeneri may en vulgarizació». En la lectura que en vaig fer, em va cridar l'atenció la cançó «Los traginers de la Seo», poèticament molt rítmica i alegre, i també per tot el que sentimentalment em representava i m'hi unia.

Sebastià Sans i Bori (Barcelona, 1862-Arenys de Mar, 1928) va ser periodista, escriptor i dramaturg, per bé que va estudiar Medicina. Això va fer que combatés, com a ajudant sanitari, en la Tercera Guerra Carlina, a favor del pretendent Carles VII. L'any 1876 va participar en la fundació del diari carlí *El Correo Catalán* i, l'any següent, va fundar el setmanari satíric antiliberal *Lo Burinot* (1877-1891). Durant un temps també va dirigir *El Norte*, setmanari tradicionalista que es va publicar a Girona del 1896 al 1899.

L'itinerari que descriu la cançó «Los traginers de la Seo», des de Ponts fins a la Seu d'Urgell, l'autor demostra que el coneix molt bé, potser per haver-lo recorregut en el transcurs d'alguna incursió bèl·lica durant la Tercera Guerra Carlina. Geogràficament és molt precís, amb l'esment de pobles que avui ja no són al lloc on eren, com per exemple

Tiurana, arran de la construcció de l'embassament de Ri-alb. Com tampoc no hi ha l'hostal dels Espluvins, a prop de Nargó, arrasat per una ensulsiada de la muntanya el dia 31 de maig de 1894, cap allà a les vuit del matí. D'altra banda, el mític congost dels Tresponts —de «mala anomenada», ens fa saber— ja no provoca la basarda de quan el camí ral passava a tocar del corrent del riu, encaixonat entre muntanyes imponents, a causa de les noves vies de comunicació que s'hi ha anat construint. Vet aquí la cançó:

Camí va fent la mula
Sonant los picarols.
¡Avant petita!
Petita... ¡Xoooh!

A Pons de bon matí
Comensa la jornada,
Per dar feyna al molí
Portem blat y cibada.
Al arribá á Tiurana
Farém lo primer glop,
Després fins a Oliana,
Bassella es massa aprop.
Camí etc.

Del Segre la ribera
Bordejant mals camins
Mes bon hostel espera
Al serne als Esplovins.
Si 'l sol se 'n va a la posta
No 'ns cal atropellá,
Per ferhi nit s'acosta
La vila d'Organyá,
Camí etc.

Eixint ans de l'aubada
S'hi guanya en los retorns.
Que mala anomenada
Ne tenen los Tres Pons.
Després ja 'l cor respira
Que 'l mal camí es passat,
Y entre poblets s'ovira
Al lluny Castell-Ciutat.
Camí etc.

Si Sant Antoni 'ns guarda
L'ofici n'és prou bó.
Lo fret no 'ns acobarda
Ni espanta la caló.
Tothom consol recobra
Vejent als traginers,
Si la montanya es pobra
L' Urgell te bons graners.

Camí va fent la mula
Sonant los picarols.
¡Avant petita!

El poble de Tiurana, a punt de ser negat pel pantà de Rialb / Enric Esteve

Afegitó

La nota (1) que Sebastià Sans insereix al «¡Xoooh!» final de la cançó, a peu de pàgina diu: «Sens dubte que una de les encontrades de nostra terra, ahont l'ofici de traginer es mes popular y necessari, es la que s'esten desde Pons á la Seo d'Urgell, seguint sense may deixar-lo lo curs del riu Segre. Aquell

camí, de sobras dolent y perillós, es lo principal que fa arriivar fins a la pobra Montanya la fertilitat del Plá d'Urgell. Encara que d'un interés molt local, l'autor s'es atrevit á posar entre les altres eixa cansó, fundada en la ruta, llochs y costums dels que sostenen lo comer en aquell país».

L'escriptor Sebastià Sans ressalta, tant a la cançó com a la nota, la po-

bresa de la muntanya pirinenca i la fertilitat del Pla d'Urgell, una terra que l'aigua del riu Segre va començar a regar l'agost del 1862 mitjançant la construcció del canal d'Urgell. Una obra hidràulica que va significar un abans i un després per a la pagesia de la Noguera i el Pla d'Urgell, i posteriorment per a la del Segrià i les Garrigues.

@tabacafilmfest
www.tabacafilmfest.com

TORNA EL TABACA FILM FEST

LO FESTIVAL DE CINEMA MITOLÒGIC DELS PIRINEUS

Mitologia universal, cultura pirinenca i llegendes del Pallars
Quatre dies de cinema i activitats per obrir els sentits en un entorn excepcional

GERRI DE LA SAL
11 - 14 SETEMBRE 2025

**CONVOCATÒRIES
OBERTES**

Rèquiem per al meu poble

Jordi Cardona · Ramader i escriptor

Des de quan era petit fins ara el meu poble, aquell que per la banda sud s'acomia de l'Alt Urgell abans entrar al Solsonès, Ogern, n'ha vist de tots colors. Amb el vermell s'hi ha viscut amor i passió, calma amb el blau, l'energia del groc el va fer prosperar, i mai no li havia

faltat l'esperança del verd. Però, passant de llarg tots els altres colors, de la manera que van les coses tot apunta que s'haurà de quedar amb la visió del negre, perquè se li augura un futur molt fosc. Imagino que el mateix passa amb la majoria dels llogarrets (micropobles en diuen ara, que som més moderns), perquè al progrés, que com s'ha vist no té aturador, tant li fa aixafar als més febles i només està per la globalització.

De la mateixa manera que al mar el peix gros es menja el petit, a la terra també passa el mateix. Per aquesta raó el meu poble, que és de terra endins i dels més petits, irremeiablement s'està morint; és engolit per una bèstia grossa que no té pietat per a res, que se'n riu dels temps passats i abraça sense remordiments aquest nou món interconnectat.

Del meu record d'infantesa i joventut el poble gairebé tenia de tot: capellà, metge, escola, dues botigues, dos bars restaurants, dues fusteries, quatre constructors, empresa de moviments de terres, circuit permanent de motocròs, radiotècnic/electricista/llauner, barber, perruquera, sastre, taxista, ferrer, curander, pastor, picadors de pins, molí de farina, sucursal de la fàbrica Taurus, magatzem de fruita i verdura, músic acordionista, petit taller de confecció de jerseis, estanc, dos forns de pa, central hidroelèctrica, fàbrica de bigues de ciment... i, durant un temps, sucursal bancària, camp de futbol i taller de reparació d'automòbils. Potser no tots s'hi guanyaven prou bé la vida amb aquests oficis i negocis, però s'anava fent i tot sovint la gent cantava o xiulava mentre

treballava. Val a dir que en aquell temps, on gairebé hi vivíem 200 persones, absolutament totes les cases i masies eren habitades. Ara, de tot això ja no en queda pràcticament res; ni oficis, ni negocis, ni xiulets. Com a mostra del que havia estat el poble en aquells dies de glòria només queda la fàbrica de bigues de ciment, que també té els dies comptats perquè l'actual propietari solament té una filla que no continuarà pas el negoci familiar. Per no quedar, al poble ja no hi queden ni pagesos; jo vaig ser l'últim i m'acabo de jubilar. Pel que fa al nombre d'habitants, comptant també les masies, actualment hi vivim poc més de trenta persones i la majoria de les cases estan buides. Qui m'ho havia de dir que dels trenta alumnes que anàvem a l'escola quan jo era un bordegàs, amb els anys es quedaria en tres i tancaria portes definitivament... D'un temps ençà, tot ha anat de capa caiguda; fins i tot les fonts s'han eixugat. Tot i que mai n'hem tingut cap que fes un raig espectacular, en gaudíem d'unes quantes: la Font del Torra, la de la Mallola, la del Peó, la de cal Fuster; ara ja no em raja cap. A la banda esquerra del poble, entre la carretera i el riu, també hi havia uns horts que feien bo de veure de tan ben cuidats, però pràcticament ja no queden jubilats per cultivar-los ni hi ha aigua per regar-los, perquè la central hidroelèctrica (el canal de la qual s'aprofitava per regar els horts) també ha hagut de tancar portes.

Malgrat que darrerament fins i tot gaudim de l'anhelada fibra òptica i podem accedir sense dificultats a les imposades notificacions electròniques (perquè ens han obligat a ser tan avantguardistes que, talment com si fóssim grans notaris, també hem de tenir signatura digital), tot plegat ens indica que el meu poble s'està morint. De totes les experiències que he viscut en aquests anys, la de veure com el poble agonitzava de mica en mica, any rere any, si bé potser no haurà estat la més dolorosa de totes, tampoc puc dir que m'hagi plagut en res. Val a dir que, sigui per a bé o per a mal, de la mateixa manera que el rock & roll ha degenerat en reggaeton, el poble també ha evolucionat en conjunció amb els nous temps. Potser algun neorural, desconixedor dels temps passats, en sortirà beneficiat d'aquesta transformació, però no puc deixar de pensar que la realitat és que el poble ja ha pagat cara aquesta "evolució". Al cel cia! Algú dirà quan li arribi l'hora, perquè és l'únic que s'hi podrà fer.

Molí
del Pau

Elaboració i venda d'Oli
d'Oliva Verge Extra

Avinguda de Lleida, 11 · 25610 OS DE BALAGUER · La Noguera (Lleida)
Telèfon: 973 43 80 98 · www.molidelpau.com

Cicle Solistes a l'Alta Ribagorça

2 · 16 · 23 · 30
agost 2025

ENTRADA GRATUÏTA

Tots els concerts 20h

2 d'agost

Abraham Lojo

*El Pont de Suert.
Plaça del Mercadal*
Guitarra flamenca.

16 d'agost

A Contra Blues

*Boí.
Pista de bàsquet.*
Rock i blues.

23 d'agost

Alice & The Wonders

*Vilaller.
Plaça Sant Climent*
Música soul.

30 d'agost

Aura i Biel quartet

*Llesp.
Plaça del poble*
Jazz.

ALTA RIBAGORÇA
TERRITORI, PATRIMONI I TRADICIÓ

Organitza:

@vistalaribagorça
@vistalaribagorça
turismealtribagorça.cat

Col·labora:

Les Falles del Pirineu s'engrandeixen, 10 anys després del reconeixement de la Unesco

Feliu Sirvent · Sant Quirc de Durro

Els fallaires amb la falla encesa davant de Sant Quirc de Durro / Marta Lluvich

Més de 30 pobles s'han afegit a la celebració o han recuperat la tradició en la darrera dècada.

El 13 de juny, Durro va donar el tret de sortida a la temporada de Falles al Pirineu, la gran festa del foc que marca el final de la primavera i l'inici de l'estiu. Una tradició mil·lenària que enguany fa deu anys que va ser declarada **Patrimoni Immaterial de la Humanitat** per la UNESCO.

La declaració de la UNESCO, el desembre de 2015, va suposar un abans i un després. En el moment de la presentació de la candidatura, 63 pobles pirinencs de Catalunya, Aragó, França i Andorra es van unir per aconseguir la declaració. Deu anys després, i gràcies a aquest reconeixement, ja en són 94. La màgia del foc continua encenent el sentiment de pertinença.

Les celebracions de les Falles del Pirineu combinen el simbolisme del foc i la renovació. La festa té orígens precristians i està vinculada a rituals pagans de fertilitat i protecció. Les falles, torxes de fusta, es baixen des de les muntanyes fins al poble, creant una imatge de serp de foc, en una cerimònia que simbolitza la unió comunitària i la purificació.

Calendari de Falles al Pirineu

Sort, el 14 de juny, la Pobla de Segur, el 17, i Senet, el 21, van agafar el relleu a la primerenca baixada de Durro. La temporada s'allarga fins a finals de juliol i clou amb la baixada de Llesp, també a l'Alta Ribagorça. **La nit de Sant Joan**, el 23 de juny, concentra fins a deu celebracions simultànies a Alàs, Alins, Arties (amb l'Hèsta deth Taro), Boi, Casós, el Pont de Suert, Isil, Les (amb l'Hèsta deth Haro) i Vilaller.

El 28 de juny les falles baixen a València d'Àneu i Llavorsí i el 5 de juliol ho fan a Alós d'Isil i Barruera. Erill la Vall celebra la seva particular festa del foc el 12 de juliol i Taüll el 18. L'ancestral tradició fa parada el 25 de juliol al Pla de l'Ermita i l'endemà, el 26, al poble de Llesp, al municipi del Pont de Suert.

Les falles d'Alàs

L'historiador **Carles Gascón Chopo** va trobar un document, el

2020, a l'Arxiu Comarcal de l'Alt Urgell, que certificava l'existència de falles a Torres i a Alàs, a l'Alt Urgell, al segle XVI. El document suposa el **testimoni més antic de la baixada de falles al Pirineu**. El pergami, **datat de 1543**, es converteix en el primer esment que es coneix de la celebració d'aquesta tradició tan arrelada al Pirineu. Fins ara l'única referència explícita de la celebració de les falles datava del 1763 i estava localitzada a Vilaller, a l'Alta Ribagorça.

Festa d'Eth Haro i d'Eth Taro

Les poblacions araneses de Les i Arties celebren la revetlla de Sant Joan amb una festa mil·lenària que sorgeix d'antigues tradicions celtes: la crema d'un gran avet, el Taro o l'Haro, a la plaça del poble. A Les, aquesta celebració és el punt de partida de les festes patronals. A Arties, el Taro s'arrossega pels carrers del poble enmig de música, cants i salts per damunt de les flames.

Falles i fallaires d'Andorra

El 1987, una colla de joves d'Andorra la Vella va recuperar aquesta tradició ancestral perduda a mitjan segle passat. Ara la cremada de les falles es pot veure el 23 de juny, a Andorra la Vella, Encamp, Sant Julià de Lòria, Escaldes-Engordany, Canillo i la Massana, així com durant la nit de Sant Pere el 28 de juny a Ordino. La celebració de les falles s'acaba amb l'encesa de la tradicional foguera de Sant Joan. A Ordino acaben la cremada de les falles amb l'encesa del Mai de Sant Pere.

Deu anys de patrimoni de la humanitat

La valoració d'aquests 10 anys de reconeixement per part de la UNESCO es pot qualificar en general com a positiva. El creixement de la festa ha implicat una aflluència de turistes més gran, la qual cosa ha suposat un impuls econòmic i social i ha reforçat el vincle identitari amb el territori.

www.talarnmusicexperience.com

TALARN

MUSIC EXPERIENCE

17 AL 20 DE JULIOL - 2025

SOPA DE CABRA SIDONIE
LA LUDWIG BAND RITA PAYÉS
EL PONY PISADOR THE CRAB APPLES
RIVER OMELET POL BATLLE
DJ AXEL PI DJ AMABLE
ONA DJ ROCKET DJ

12 I 13 DE SETEMBRE - 2025

RAMONCÍN EL DROGAS
LOS ZIGARROS LA PERRA BLANCO
ROCK NIGHTS WE ARE NOT DJ'S
 (Diego Calvo + Lola Von Dage)

ESCENARI SAN MIGUEL

BRU MAR PUJOL CELOBERT CLAQUERA

Espais gastronòmics

Venda de marxandatge

Zona tattoo

Aparcament gratuït

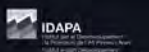
AMB EL SUPORT DE:

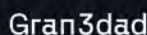
Departament de Cultura

Diputació de Lleida

PATROCINADORS PREMIUM:

PATROCINADORS:

MITJANS OFICIALS:

COL·LABORADORS:

Agricultura activa una pla amb 33 mesures per potenciar la ramaderia extensiva

Redacció · La Pobla de Segur

El conseller Ordeig remarca que es treballa per agilitzar tràmits i ampliar ajuts derivats de problemes amb la fauna salvatge

El Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació ha impulsat el **Pla d'acció de la ramaderia extensiva 2025-2028**, amb un total de **33 mesures concretes** que tenen l'objectiu de potenciar la ramaderia extensiva.

La ramaderia extensiva produeix aliments sostenibles, saludables i de qualitat, i genera múltiples serveis ambientals al conjunt de la societat. El seu paper en la gestió del territori és clau per a l'adaptació al canvi climàtic i la mitigació dels seus efectes, la conservació de la biodiversitat, la protecció del sòl enfront de l'erosió i l'aprofitament sostenible de l'aigua. A més, des d'un punt de vista social, contribueix a fixar la gent en el territori, afavoreix el reequilibri territorial i genera una economia circular.

Des del Govern consideren prioritària la preservació d'aquest model ramader i es treballa amb la voluntat de fer-lo encara més present en el territori català. Amb aquesta voluntat, el Pla preveu la **creació d'un observatori del sector** per fer-ne un seguiment continu i identificar les explotacions en risc de desaparició per desenvolupar mesures específiques.

Les accions del Pla s'estructuren en **cinc grans blocs**: diagnòstic del sector; accions per millorar la producció i la comercialització del producte; polítiques de suport transversals on s'inclouen ajuts i mesures de sostenibilitat i arrelament territorial; mesures per a la gestió de la fauna salvatge, i, finalment, un pla d'acció de formació i assessorament.

En aquest sentit, el conseller d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, **Òscar Ordeig**, va explicar durant la visita a una explotació ramadera de Conca de Dalt, al Pallars Jussà, que "amb aquest Pla dotem de les eines necessàries per posar en valor, garantir i promocionar un model ramader que és clau per la gran quantitat de beneficis que ens aporta. La ramaderia extensiva genera aliments sostenibles, saludables i de qualitat, però també mitiga els efectes del canvi climàtic i ajuda en la conservació de la biodiversitat, entre d'altres."

Suport i ajuts

Entre les actuacions orientades a les mesures de suport directe hi ha la revisió i la simplificació dels ajuts per a la ramaderia extensiva perquè siguin més accessibles, la creació d'un pla específic per a la ramaderia extensiva dins el Programa de desenvolupament rural o la prioritització de la ramaderia extensiva per a crèdits amb l'**Institut Català de Finances**. L'objectiu és augmentar i flexibilitzar les ajudes per al sector, així com impulsar mesures que incentivin l'accés a la terra i la millora de les condicions laborals o els plans de relleu generacional amb incentius econòmics i mentoria per a joves que incloguin formació, entre d'altres.

El conseller Òscar Ordeig en una granja d'ovelles / Albert L. Cobo

Promoció del consum

Amb l'objectiu de fomentar el consum de carn de proximitat, es preveu fer campanyes i promoure la recuperació, si escau, de la **Indicació Geogràfica Protegida IGP Vedella dels Pirineus**, així com la creació de noves IGP, el foment de la producció ecològica o altres distintius de qualitat com les races autòctones xisqueta, ripollesa, cavall pinenc i bruna.

Gestió del llop i l'os

Agricultura també proposa la **revisió del model de gestió del llop i l'os** impulsant una gestió activa en zones amb alta conflictivitat. Concretament, planteja establir zones de gestió prioritària, on es puguin facilitar actuacions quan hi hagi individus problemàtics que ataquen repetidament bestiar i, alhora, la coordinació entre les administracions i els ramaders per aplicar mesures específiques segons la situació de cada territori. A més, es promouran models de coexistència adaptats al territori per mitjà de programes pilot en què es testaran amb experts una combinació de mesures de protecció per valorar-ne l'efectivitat.

Indemnitzacions per danys

Respecte de les indemnitzacions per danys, es treballa per fer pagaments més ràpids i simplificar la burocràcia per cobrar indemnitzacions en cas d'atac. Una de les mesures implica establir ajuts per a explotacions que treballin en zones de grans carnívors establerts per grups multidisciplinaris. També es volen revisar els barems actuals per assegurar que es cobreix el valor real de la pèrdua o la creació d'un fons d'urgència per compensacions ràpides quan hi ha atacs reiterats en una mateixa explotació.

Un projecte de país

El **Pla d'acció de la ramaderia extensiva 2025-2028** està alineat amb l'**Estratègia alimentària de Catalunya**. L'objectiu és articular un sistema alimentari integral, sostenible, competitiu, arrelat territorialment al país i basat en la seva diversitat, que produeixi uns aliments saludables.

Prestigi
UNED

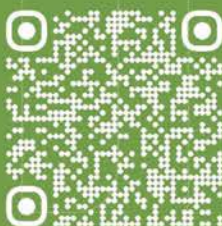
La teva universitat pública

Matricula't des del 3 de juliol

Sense nota de tall
30 graus oficials
2 dobles graus

**Curs
d'accés**
(majors de
25 i 45 anys)

Pl. de les Monges, 2, 2 planta.
La Seu d'Urgell (Lleida)
Telf.: 973 351 619
📞 680 460 749

UNED

**LA SEU
D'URGELL**

EMBOTITS
OBACH
Des de
1915

L'autèntic
embotit
de muntanya

100 ANYS

CINC GENERACIONS

La història d'Embotits Obach és l'herència d'una terra, d'una tradició i d'una cultura familiars, que es manifesten en l'elaboració artesana d'embotits al llarg de més de 100 anys.

www.embotitsobach.com

Cultura, desconexió, bon ambient, paisatges idíl·lics...

No has d'escollir només una opció.

Creuer pel Mediterrani.

06/09 - 13/09

Més informació a:
+34 973 35 11 35
viatgesregina@andbus.net

Avinguda de Pau Clarís, 32
25700, La Seu d'Urgell

Viatges
REGINA

FEMIO Ascensors

PROJECTES CLAU EN MA__MANTENIMENTS__
REHABILITACIONS__MODERNITZACIONS__
ADAPTACIO D'ASCENSORS__SERVEI 24 HORES

ASCENSORS
HOME LIFT
MUNTA CÀRREGUES
MUNTA PLATS
MUNTA COTXES
PLATAFORMES ELEVADORES
CADIRES PUJA ESCALES

www.femiascensors.com

AV. ALCALDE ALTISENT N°16
25620 TREMP +34648164551

Lourdes Esteve: “Les biblioteques seran cada vegada més un espai d’integració i una eina socialitzadora”

Feliu Sirvent · La Seu d’Urgell

Lourdes Esteve a l’interior de la Biblioteca Sant Agustí de la Seu d’Urgell / Feliu Sirvent

Lourdes Esteve i Arnau (Artesa de Segre, 1976) porta tota la vida entre llibres i cultura. Treballa en biblioteques des dels 20 anys. És, des de l’any 2007, la directora de la Biblioteca Sant Agustí de la Seu d’Urgell, que enguany compleix 30 anys.

Portes tota la vida entre llibres i cultura...

Sí. Vaig acabar la carrera l’any 2000, però des del 1998 que treballo en biblioteques, fa gairebé trenta anys. Sempre he treballat en biblioteques.

Què et va portar a estudiar Biblioteconomia i Documentació?

M’agrada molt llegir i m’agraden molt els llibres: tocar-los, la seva olor... Soc molt d’aprendre coses noves a través dels llibres, potser per això prefereixo més l’assaig que la novel·la. Estudiar Biblioteconomia va ser una opció des del primer moment i he de dir que ho vaig encertar. La meua feina m’agrada molt. En tenim molta, però m’agrada molt.

Ha evolucionat molt la teua feina en aquests anys?

Moltíssim. La introducció de les noves tecnologies ha suposat un canvi important. Les biblioteques no són equips per a la difusió únicament de la cultura escrita, sinó també de l’audiovisual. Els canvis de format han estat constants, has de pensar que al principi a les biblioteques només hi havia llibres, després vam passar a les cassets i als VHS. L’any 2000 es van introduir els CD i més tard el CD-Rom i els DVD. Ara els CD ja els estem traient i els DVD gairebé. Actualment aquesta cultura passa a ser digital.

La Biblioteca Sant Agustí de la Seu d’Urgell enguany com-

pleix trenta anys. Com ha anat evolucionant?

Enguany complim trenta anys, la biblioteca es va inaugurar el 1995. Sempre hem intentat, tant les altres directores com jo mateixa, que la biblioteca es vagi adaptant als canvis tecnològics, però també a les necessitats dels usuaris. De fet, l’objectiu de la reforma que es va fer ara fa tres anys era precisament aquest. Hem incorporat més ordinadors, nous suports, més lectors de pantalles en digital... També és molt important tota la part de llibres i serveis digitals que oferim a través de l’eBiblioCAT, la plataforma de préstec de continguts digitals del Sistema de Lectura Pública de Catalunya accessible a tots els ciutadans amb carnet de biblioteca pública.

I també oferiu una programació cultural pròpia...

Intentem que les activitats que programem arribin a tots els públics i a totes les edats. Sempre hi ha algú que per tema, edat o interès pot quedar exclòs, però intentem oferir de tot: presentacions, tallers d’escriptura, premis literaris i d’il·lustració... Ens agrada molt treballar amb les diferents entitats i associacions de la ciutat per garantir una oferta tan variada com sigui possible i de qualitat.

Encara existeix la imatge de la biblioteca com un espai tancat, silenciós?

No, això forma part més aviat d’un concepte del passat.

Les activitats que organitzem provoquen moviment i hi ha estones de soroll i altres de silenci, depenent del que es faci a cada moment. Amb la reforma, hem creat espais on es pugui parlar, com ara les sales d'estudi en grup, on sovint utilitzen la videoconferència, que queden separades de les altres plantes.

“**Enguany la Biblioteca Sant Agustí de la Seu d'Urgell compleix 30 anys. Sempre hem intentat, tant les altres directores com jo mateixa, que la biblioteca es vagi adaptant als canvis tecnològics**”

A més de compartir informació i coneixements, les biblioteques també són punts de socialització i de trobada?

Cada vegada més. Treballem moltíssim amb el Pla Educatiu d'Entorn perquè les persones novingudes coneguin i usin al màxim la biblioteca. Tenim el club de lectura fàcil, per a persones que volen aprendre el català, i els clubs de lectura per a l'alumnat de l'aula d'acollida de les escoles i instituts. La col·laboració amb entitats que treballen amb persones novingudes és molt estreta, com és el cas de Càritas o bé l'Escola d'Adults.

Pel que dius, les biblioteques són dinàmiques i s'adapten a la nova realitat...

Sí, s'adapten a la realitat, humanitzen les ciutats i fan possible una convivència més democràtica. Humanitzen, edu-

quen i culturitzen. Per això, tot el que oferim a la biblioteca és gratuït i obert a tothom. Hem ampliat l'horari per posar-ho més fàcil i perquè l'usuari s'hi pugui escapar pràcticament en qualsevol estona del dia. Tenim llibres per a tots els públics i interessos i de diferents llengües i cultures.

Les biblioteques nòrdiques les hem vist des d'aquí com la punta de la innovació?

Les biblioteques nòrdiques acostumen a tenir uns espais molt més grans i diàfans que les nostres. Realitzen un tipus d'activitats per incorporar la comunitat, des d'un taller de maquillatge, tenir un piano, una sala de planxar o una altra perquè els joves puguin gravar les seves maquetes. Les biblioteques nòrdiques estan plantejades com un espai de trobada, com un instrument de la política social per al desenvolupament de la vida de la gent. Allà hi ha un altre clima i una manera diferent de viure que ho condiciona tot. Hi ha coses que les podem importar, però altres no.

Quins són els reptes de les biblioteques i com creus que seran en el futur?

Les biblioteques han fet un salt molt important en infraestructures, serveis i tecnologia i són molt valorades pel públic. Tenint en compte que cada vegada el món és més global i hi ha més gent de tot arreu, les biblioteques esdevindran un espai d'integració i una eina socialitzadora i d'autoaprenentatge. Donarà eines perquè tothom es pugui formar i conèixer el país i la seva cultura.

*Cargols a la llauna
carns a la brasa
bons guisats
i peixos*

RESTAURANT
La Coma

Ctra. Nacional 260 (Lleida-Puigcerdà), km. 205

Tel. 973 515 176 · Fax. 973 515 078

25724 Lles · Cerdanya

www.restaurantlacoma.com

A/e.: lacomarestaurant@gmail.com

 ESTAÑOL

GESTORIA ADMINISTRATIVA
CORREDORIA D'ASSEGURANCES
ASSESSORÍES FISCAL, LABORAL I COMPTABLE
AGENT DE LA PROPIETAT IMMOBILIÀRIA
SERVEIS INFORMÀTICS

PLAÇA CATALUNYA, 3
25700 LA SEU D'URGELL

TEL. 973 350 100

FAX 973 350 117

estanol@estanol.com

DR CARLES POL I ALEU, 26
25560 SORT

TEL. 973 620 231

www.estanol.com

Coll de Nargó acollirà el Festival Errant

Redacció · Coll de Nargó

Presentació de la sisena edició a l'Institut d'Estudis Ilerdencs / IEI

Coll de Nargó acollirà enguany el Festival Errant, que celebrarà la sisena edició del 17 al 20 de juliol. Es tracta d'una proposta cultural itinerant que combina art contemporani, pensament crític i territori, organitzada per l'Institut d'Estudis Ilerdencs de la Diputació de Lleida. La programació inclourà instal·lacions artístiques, rutes guiades, tallers, performances, recitals poètics concerts i una tertúlia. En total, hi participaran 23 creadors de reconegut prestigi, així com talents emergents del territori. Tot plegat, amb l'objectiu de generar espais de trobada, reflexió i creació oberts a tothom.

El festival té com a objectiu promoure la cultura i afavorir el diàleg entre la creació artística i els espais naturals, socials i històrics. Cada any se celebra en un municipi o comarca diferent, posant en valor la seva identitat local i patrimoni cultural. En la programació d'aquest 2025, a més dels concerts de Guillem Ramisa, Cafè d'Àlger, Brian Caffrey o Roserona, que es faran a la plaça de l'Ajuntament, la poesia tindrà un paper molt important de la mà de Blanca Llum Vidal, que oferirà el recital 'Amor a la brega', i Oriol Sauleda i Núria Martínez-Vernis, amb una relatoria inèdita sobre les instal·lacions artístiques de l'Errant. En el terreny performatiu es podran veure, a l'església romànica de Sant Climent, les creacions de Pep Aymerich i Sira Aymerich, i el concert performatiu a cappella de La Balènica, amb Mar Serinyà i Jordi Homs.

La creació literària també tindrà el seu espai en una tertúlia al voltant d'escriptors vinculats a l'editorial Fonoll: hi participaran Anna Pérez Mir, Joan M. Minguet, Ivet Eroles Palacios i Lúcia Gázquez. L'exposició 'Paperama' de l'artista d'Ivars d'Urgell Xesco Mercè es podrà veure a l'espai Dinofera fins al 27 de juliol. I, per als més petits, el Drapaire Musical oferirà un taller de construcció d'instruments amb material reciclat.

Com a activitat més destacada, els visitants al festival podran gaudir de la Mostra artística Errant, en la qual vuit artistes convidats (Quim Packard, Marta R Chust i Roc Domingo Puig, Kirra Kusy, Xesco Mercé, Sara Ponsarnal, Nil Nebot i Maria Marvila) instal·laran les seves creacions de caràcter efímer en carrers i places del casc antic del poble. El que es pretén amb aquesta activitat és donar a conèixer i apropar la creació artística contemporània al públic.

Albert Villaró, autor de 'Tercer Origen'

Albert L. Cobo / ACN · Estamariu

Albert Villaró, amb el seu llibre 'Tercer Origen' / Albert L. Cobo

L'escriptor Albert Villaró defensa l'entorn natural com "un element molt potent a l'hora de crear una narració". Des del poble d'Estamariu, té clar que la presència de la muntanya i la natura que l'envolta, "molt desfermada de vegades", el condicionen. De fet, un dels missatges que dona al lector a la seva primera novel·la juvenil *Tercer Origen* és que "és perfectament compatible la modernitat amb la vida en un poble" i afegeix que aquesta "pot ser més creativa que una vida sotmesa a les limitacions d'una ciutat gran".

clínica dental
GRAELL

TREBALLEM AMB MÚTUES

C. Bisbe Iglesias Navarri n.15, baixos, local 4.
LA SEU D'URGELL

Tel. 973 35 18 60

contacte@clinicadentalgraell.com
www.clinicadentalgraell.com

DANSANEU

FESTIVAL DE CULTURES DEL PIRINEU

DEL 25 DE JULIOL AL 3 D'AGOST DEL 2025

25/7 - SUMMUM · LA MAJORDOMA AMB ROSA RENOM · CRUZADES DE JON MAYA I ADRIANA BILBAO - 26/7 - RESISTÈNCIES: 1945 - 1975: EXPOSICIÓ JOAQUIM AMAT - PINIELLA I CAURE D'HELENA TORNERO · TEMPO DE TONI MIRA - 27/7 - THOREAU: LA VIDA ALS BOSCOS AMB CARLOS CUEVAS · AHOTSEZ · SALVADOR SOBRAL I LUCIA FUMERO - 28/7 - LILIANA#AM · FARGAR I ELS Malfargats DE PALLARS · PASSAR-LA BÉ AMB ANNA ROIG I CARLES BELDA - 29/7 - LLUM A L'ÀNIMA: PALMIRA JAQUETTI I ALOSA · HOMENATGE A JULI GARRETA: COBLES SANT JORDI I PRINCIPAL DEL LLOBREGAT · ÉS PREGUNTA DE TARTA RELENA - 30/7 - COR CEREROLS I ALEIX MARTÍNEZ · JUDIT NEDDERMAN I PAU FIGUERES · REMEI DE CA LA FRESCA - 31/7 - PATRIMONI I COMUNITAT AL CASTELL DE VALÈNCIA D'ANEU · VENUS I ADONIS: EMMA VILARASAU, JORDI BOSCH I LLUÍS CLARET · QUIMI PORTET - 01/8 - CARLOTA GURT · FLAMENCO ÍNTIMO AMB MAYTE MARTÍN · ALTARS PROFANS DE MAGDALENA GARZÓN - 02/8 - TALLER DE DANSES TRADICIONALS · ARTUR BLASCO I CATI PLANA · ANDREA MOTIS & JOAN DÍAZ TRIO · TASTANEU - 03/08 - MIL PRIMAVERES DE L'ESBART MANRESÀ · MAGARI · LALI · AVGUADÉ · JOANA · GOMILA

El Projecte PETRA posa en valor el patrimoni de la pedra seca del Pirineu

Redacció · La Seu d'Urgell

Fotos: Sessió formativa del projecte Petra / @somPirineu

L'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran (IDAPA) participa com a soci en el projecte **PETRA**, dins el programa **INTERREG POCTEFA 2021-2027** de la Unió Europea. Aquest projecte transfronterer té com a objectiu la **posada en valor, preservació i promoció de les tècniques de construcció en pedra seca**, una pràctica tradicional reconeguda com a **Patrimoni Immaterial de la Humanitat per la UNESCO des de 2018**.

Objectius del projecte

El projecte PETRA s'emmarca en la **Prioritat 5 del Programa POCTEFA**, que busca impulsar el territori transfronterer com a **destinació turística sostenible**, desenvolupant la cultura i el patrimoni comú. En aquest context, PETRA persegueix:

- Reforçar la **identificació** de la població del Pirineu amb el patrimoni de pedra seca.
- Incrementar-ne la visibilitat, **sostenibilitat i aprofitament turístic-cultural**.
- Assegurar la **transmissió** d'aquest coneixement a futures generacions.
- Fomentar la cooperació transfronterera per a la **conservació i gestió** del patrimoni.

Per assolir aquests objectius, es duen a terme accions clau com la **documentació i inventari de construccions en pedra seca**, la **creació d'itineraris transfronterers**, **formacions especialitzades i intervencions artístiques**.

- **Durada del projecte:** Gener 2024 – Desembre 2026.
- **Cost total:** 183.843,17 € (dels quals **769.496,01 €** són finançats pel fons FEDER).
- **Socis del projecte:** La Comunitat de Treball dels Pirineus (CTP) com a cap de files, IDAPA, el Govern d'Aran, la Comarca de Sobrarbe, el Parc Natural Régional des Pyrénées Catalanes, la Universitat de Pau (França) i el Parc Naturel Régional des Pyrénées Ariégeoises.

Acció 4 – Capacity Building

L'IDAPA és responsable de l'Acció 4 – Capacity Building, centrada en la **formació i transmissió del coneixement** sobre la pedra seca. Aquesta acció es desenvoluparà entre el 2025 i el 2026 i **s'estructura en tres eixos** diferenciats:

1. Manual i currículum formatiu sobre la pedra seca

- Creació d'un Pla de reconeixement de formació transfronterera, que recopilarà i unificarà mòduls, continguts i durades de les formacions existents. Identificació d'oportunitats i noves tendències en el sector de la pedra seca.
- Elaboració d'un manual formatiu de pedra seca que reculli tècniques constructives, materials i bones pràctiques. Definició d'itineraris d'aprenentatge en construcció de pedra seca per a professionals i formadors.

2. Formacions tradicionals i innovadores en pedra seca

- 2 tallers teoricopràctics sobre tècniques tradicionals de construcció en pedra seca:
- Tallers innovadors sobre noves tecnologies i sostenibilitat. Es duran a terme dues formacions, una sobre l'ús d'eines digitals per a la restauració i planificació aplicades i una altra sobre sostenibilitat ambiental i economia circular aplicada a la pedra seca.
- Creació d'un kit educatiu en format audiovisual sobre la metodologia de recuperació d'elements en pedra seca. Aquest material servirà com a recurs formatiu.

3. Intercanvi de professionals i networking

- Organització d'una trobada transfronterera entre professionals de la pedra seca i del sector turístic. Aquest esdeveniment facilitarà l'intercanvi de coneixements i experiències, incloent presentacions de bones pràctiques, visites in situ a construccions de pedra seca i espais de debat.
- Promoció de la creació d'una xarxa permanent de professionals del sector per garantir la continuïtat de les relacions i la transferència de coneixements més enllà de la durada del projecte.

Accions complementàries de l'IDAPA

A més de les accions esmentades, l'IDAPA participa activament amb la resta de socis en:

- L'inventari i mapeig de construccions en pedra seca.
- La creació d'itineraris turístics transfronterers vinculats a aquest patrimoni.
- Activitats de difusió i sensibilització sobre la importància de la pedra seca a través de jornades i publicacions.

Impacte i sostenibilitat

El **projecte PETRA** contribueix al desenvolupament sostenible del Pirineu en diversos àmbits:

- Patrimoni cultural: preservació i difusió d'una tècnica constructiva històrica.
- Turisme sostenible: creació d'itineraris i experiències turístiques vinculades a la pedra seca.
- Oportunitats laborals: formació per a professionals en restauració d'elements patrimonials.
- Medi ambient: aplicació de tècniques respectuoses amb l'entorn per a la gestió del territori.

Amb el **lideratge de l'IDAPA** en la formació i transmissió de coneixement, el projecte PETRA esdevé una iniciativa clau per **garantir la pervivència i dinamització** de la pedra seca com a patrimoni viu i actiu en el territori transfronterer.

© Albert de Gràcia / IDAPA

SENDÈRIA

Noticiari dels camins

Caminant, descobrireu els paisatges i els pobles dels Pirineus.

Subscripcions i més informació a:
www.sompirineu.cat/som-senderisme

IDAPA
 Institut per al Desenvolupament i la Promoció del País Pirineu / Aran
 Institut per al Desenvolupament i la Promoció del País Pirineu a Aran

Pimec distingeix la Cooperativa Cadí amb el Premi Catalunya Internacional a la Projecció Empresarial

Redacció · La Seu d'Urgell

El president de la Cooperativa Cadí, Jordi Calvet, ha recollit el Premi Catalunya Internacional a la Projecció Empresarial / @Pimec

Aquest guardó, fruit d'un conveni entre l'organització empresarial i Catalunya Internacional, s'ha lliurat en el marc de la 38a edició dels premis

La **Cooperativa Cadí**, de la Seu d'Urgell, ha estat distingida durant la celebració de la **38a edició dels Premis Pimec** amb el **Premi Catalunya Internacional a la Projecció Empresarial Catalana**. L'organització empresarial i Catalunya Internacional han reconegut aquesta cooperativa pirinenca en el marc de l'acte que es va celebrar el passat mes de juny al Palau Sant Jordi amb més de **1.400 persones del món econòmic i empresarial**.

La Cooperativa Cadí, dedicada a la producció de formatges i mantegues, rep aquest premi per identificar els

seus productes com a catalans, tant en benefici propi com del país, per a la **projecció d'una imatge i una reputació positives**. Els seus productes es troben en la majoria de punts de venda d'alimentació d'arreu de Catalunya, però també de l'Estat espanyol i en diferents països del món.

Gràcies a la seva activitat empresarial, la Cooperativa Cadí ha aconseguit una **potent projecció exterior de la qualitat dels seus productes** i cal destacar que ha estat reconeguda per la Unió Europea com a denominació d'origen protegida (DOP).

**ACADÈMIA
π RINEUS**
LA SEU D'URGELL
ACADEMIA CIENTÍFICA

**QUINS TALLERS
T'OFERIM?**

- Vols convertir-te en científic per uns dies?
- Art i ciència en acció!
- Prepara el teu treball de recerca de BTX
- Reforça les assignatures científiques pel nou curs

MARISOL CANAL JIMÉNEZ

Llicenciada en Matemàtiques (UPC)

Especialista en Didàctica de les Matemàtiques (UPF)

**JA ARRIBA L'ESTIU... T'ATREVEIXES A
GAUDIR AMB LA CIÈNCIA?**

- **Assignatures científiques** : matemàtiques, física, química, biologia, dibuix tècnic...
- **Treballs de Recerca de Batxillerat**.
- Preparació **PAU, POB - PCE (Andorra) i Batxillerat Internacional**.
- Des de Cicle Superior de Primària fins a la Universitat.

**CLASSES INDIVIDUALS O EN GRUPS REDUÏTS
PRESENCIAL I ONLINE**

✉ academiapirineus@gmail.com

☎ 639872146

📷 @academiapirineus

📍 C/Bisbe Iglesias Navarri, 11, La Seu d'Urgell

PEUSA celebra 100 anys d'història i compromís al Pirineu

Redacció · La Seu d'Urgell

©PEUSA

El dijous 26 de juny va celebrar-se l'acte commemoratiu del centenari de l'empresa PEUSA a les instal·lacions de la Central hidroelèctrica d'Anserall, municipi de Les Valls de Valira, en un escenari emblemàtic i carregat de simbolisme en la trajectòria de l'empresa.

L'acte va comptar amb representants institucionals, col·laboradors, treballadors, així com moltes de les persones que, al llarg de les darreres dècades, han contribuït a construir els 100 anys d'història de PEUSA. Un segle d'evolució fins a esdevenir a dia d'avui, una empresa energètica integral, compromesa amb el territori i amb la transició energètica.

El president, Ventura Rebés, va adreçar unes paraules d'agraïment en les quals va destacar que *"aquests cent anys donen sentit a una trajectòria i també a l'esforç de moltíssima gent que ho ha fet possible."*

L'acte va finalitzar amb una visita a les instal·lacions de la central hidroelèctrica, i música en viu, en un ambient de celebració i reconeixement.

PEUSA és a dia d'avui una empresa de referència que té molt a dir en el Pirineu i en el sector de l'energia.

L'espai Dinosfera arriba als deu anys amb més de 65.000 visitants

Redacció · Coll de Nargó

©Albert Lijarcio

L'espai Dinosfera de Coll de Nargó compleix deu anys, període en el qual han passat més de 65.000 visitants. La xifra es valora com un èxit tant pel projecte com pel municipi que acull l'equipament segons el director, Àngel Galobart, que diu que la resposta per part del públic és molt positiva i els encoratja a continuar endavant.

Clàudia Sanllehí, millor nota de la selectivitat a l'Alt Pirineu i Aran

Redacció · La Seu d'Urgell

©Albert L. Cobo

Clàudia Sanllehí Solé, estudiant de l'Institut Joan Brudieu, ha estat la jove amb la nota més elevada de les proves d'accés a la universitat (PAU) a la demarcació de l'Alt Pirineu i Aran. La Clàudia, amb un 9,3 de nota, vol matricular-se en alguna enginyeria i està acabant de decidir si fa enginyeria aeroespacial o telecomunicacions.

- ✓ Pinsos i barreges per a tots els animals
- ✓ Llavors, adobs, fitosanitaris i jardineria
- ✓ Serveis i treballs agrícoles
- ✓ Gestoria i assegurances
- ✓ Serveis veterinaris
- ✓ Agrobotiga

@pire@coopirenaica.com
f Pirenaicascl
659-448-538

LA SEU D'URGELL

C/ Sant Ermengol, 48
☎ 973 35 51 94

PUIGCERDÀ

Av. Pirineus, 27
☎ 972 88 47 12

BELLVER DE Cerdanya

Pg. Pere Elies, s/n
☎ 973 51 08 52

Marques disponibles de pèl·lets:

Qualitat: EN Plus A1

enerbio

Qualitat: EN Plus A1
disponible en sac de 15 kg

Venda a l'engròs i al detall
obert a socis i no socis

Jordi Gassió anuncia la seva dimissió i el pacte de govern de Puigcerdà salta pels aires

Feliu Sirvent · Puigcerdà

Jordi Gassió (Junts) i Francesc Armengol (Futur) durant la signatura del pacte de govern de Puigcerdà / Albert Lijarcio

Ho va fer públic durant el darrer ple del mes de juny, responent Francesc Armengol, qui l'havia de rellevar al capdavant del govern municipal.

Jordi Gassió (Junts) va anunciar la seva dimissió com a alcalde de Puigcerdà. Ho ha fet abans de la finalització d'un inacabable ple municipal de prop de tres hores, responent una pregunta de **Francesc Armengol**, tinent d'alcalde, cap de llista de Futur per Puigcerdà a les últimes eleccions i qui, precisament, l'havia de rellevar al capdavant del govern municipal.

Armengol havia interpel·lat Gassió per conèixer quines eren les seves intencions i "la seva idea de continuïtat a partir d'ara que es compleixen dos anys de mandat municipal". La resposta de Gassió no es va fer esperar: **"manifesto, ara mateix, la voluntat de presentar la meua dimissió com alcalde de Puigcerdà"**. Gassió va afegir que "en el moment que la dimissió es faci efectiva, s'haurà de celebrar

“Hi ha incertesa sobre quan se celebrarà el ple de dimissió de l'actual alcalde, i també es desconeix qui serà el seu successor”

un ple extraordinari que elegirà una nova alcaldia. Això és el que jo els puc dir ara mateix", va manifestar.

L'encara alcalde, va prosseguir la seva intervenció afirmant que properament, **"quan es compleixin totes les condicions"**, convocarà el ple, a partir del qual "sortirà el futur govern de Puigcerdà".

Davant la sorpresa de tothom, Armengol va repreguntar: **"ens pot avançar un calendari, per previsió?"**. La resposta de Gassió va ser telegràfica: **"No, no puc avançar cap calendari"**.

- Obra nueva
- Todo tipo de reformas
- Trabajos en pladur y yeso
- Rebozados, monocapas y microcemento
- Aislamientos térmicos y acústicos
- Impermeabilización de terrazas
- Alicatados
- Cocinas y baños
- Pintura y decoración

Disfrutamos con lo que hacemos

Joaquim Viola, 9 Baixos · 25700 · La Seu d'Urgell · Tel. 973 361 320 - administracion@andredesousa.eu

La Diputació licita la creació d'una Via Blava entre Bellver i Martinet

Redacció · Bellver de Cerdanya

Talarn amb les alcaldesses de Bellver, Montellà i Martinet i Lles

El president de la Diputació de Lleida, **Joan Talarn**, va visitar aquest mes de juny els ajuntaments de Bellver de Cerdanya, Martinet i Lles de Cerdanya. Talarn va iniciar el periple al municipi de Bellver, on va ser rebut per l'alcaldessa, **Laia Serra**, amb qui va mantenir una reunió de treball i va visitar les obres per a la mitigació del risc de desprendiments en el vessant muntanyós del camí del Bac, que compten amb un finançament de 160.595,15 € de part de la Diputació de Lleida.

A Bellver, Joan Talarn va anunciar la licitació de la creació d'una Via Blava entre els municipis de Bellver i Martinet. En aquest sentit, va explicar que les obres passaran, en bona part, per la llera del riu Segre, de 12,7 quilòmetres, per fer senderisme o anar en bicicleta o a cavall, i es podrien iniciar a finals del mes d'octubre. En aquest sentit, Laia Serra va assenyalar la importància de tenir aquesta Via pensada amb un caire molt familiar. "Seguirà tot el terme de Montellà i Martinet i el terme de Bellver, i serà el suficientment llarga com per a programar excursions d'un dia o més, que impliquin que la gent vingui a passar el cap de setmana per fer aquest recorregut, en bicicleta o com sigui".

Amb fons Next Generation gestionats per la Diputació, el projecte implica el consistori de Bellver, juntament amb el de Montellà i Martinet i Prats i Sansor. Alguns trams ja estan adaptats mentre que altres caldrà adequar-los.

Marc Oliva, parla al Museu Cerdà de Puigcerdà de "Les glaceres del Cadí"

Redacció · Puigcerdà

© GRC

La Sala de Convencions del Museu Cerdà de Puigcerdà va acollir la tercera i darrera conferència del Cicle "Parlem de Ciència" del 2025, que portava per títol: "Les glaceres del Cadí", a càrrec del Dr. Marc Oliva, professor i investigador de la UB.

La Cerdanya reclama la reobertura de l'oficina del Servei d'Ocupació

Redacció · Puigcerdà

@CCerdanya

El coordinador territorial del departament d'Empresa i Treball a l'Alt Pirineu i Aran, Héctor Ortiz, es va reunir aquest mes de juny amb la vicepresidenta del Consell Comarcal de la Cerdanya, Cristina Rotellà. Des de la Cerdanya reclamen a la Generalitat la reobertura, a Puigcerdà, de l'oficina del Servei d'Ocupació de Catalunya.

ALUMINI · VIDRE · PERSIANES

f @ Tecnia tancaments

Finestres: Alumini · PVC · Fusta
Persianes: Enrotllables · Orientables
Vidres
Mampares de bany
Mosquiteres
Façanes d'alumini

La Seu d'Urgell · Lleida

M. 610 929 435 · 651 937 945

tecniatancaments@gmail.com

El Govern presenta a Sort el Pla de Barris i Viles de l'Alt Pirineu i Aran

Redacció · Sort

La consellera Paneque amb alcaldesses i els alcaldes de l'Alt Pirineu i Aran / govern.cat

Als municipis de menys de 20.000 habitants, la Llei de Barris i Viles els beneficiarà en accions de fins a uns 12,5 milions d'euros.

“ Els ajuntaments heu de ser els protagonistes de la llei de barris i viles”. Així ho va destacar la consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica, Sílvia Paneque, durant la reunió que va dur a terme, el passat mes de juny, amb les alcaldesses i alcaldes de l'Alt Pirineu i Aran per explicar el Pla de Barris i Viles.

El Govern de la Generalitat assignarà al Fons de Recuperació Urbana, Ambiental i Social de Barris i Viles una dotació pressupostària pluriennal de 200 milions d'euros anuals durant el període de cinc anys. En aquells municipis de menys de 20.000 habitants –com és el cas de la majoria dels municipis de la vegueria de l'Alt Pirineu i Aran– el programa els beneficia en aquelles accions que comportin una despesa econòmica major de 3 milions d'euros però inferior de 12,5 milions d'euros. A més, per tal de garantir el principi d'equitat territorial, a cada convocatòria s'atorgaran ajuts a l'àmbit territorial de cara vegueria.

El programa del Pla de Barris i Viles de Catalunya 2025–2029 s'ha ideat i dissenyat amb l'objectiu principal de regenerar l'àmbit urbà i social dels barris i les viles de Catalunya amb més vulnerabilitats acumulades. A través d'accions que ajudin a combatre la segregació urbana, re-

“ Per tal de garantir el principi d'equitat territorial, s'atorgaran ajuts en l'àmbit de cada vegueria ”

duir les desigualtats socials i pal·liar els efectes de la crisi climàtica sobre la població, la Generalitat hi destinarà 1.000 milions d'euros a aquest pla per finançar-lo, de manera conjunta, amb els ajuntaments, qui complementaran la inversió amb 600 milions d'euros.

La consellera Paneque va explicar, en la presentació que va fer al municipi de Sort, que “El Pla de Barris i Viles de Catalunya és una missió de país i una prioritat estratègica del Govern. Ens centrem en la prosperitat compartida perquè compartim que el benefici únicament té sentit si ens fa avançar com a comunitat”.

La previsió és que durant aquest mes de juliol s'obri la convocatòria d'aquest any 2025, i que a final d'any es resolguin les sol·licituds. En general, es calcula que el Pla de Barris i Viles de Catalunya generarà un impacte al territori de 1.900 milions d'euros arreu del territori.

Èxit de participació de les 3es Olimpíades Pallareses d'Ainet de Cardós

Redacció · La Vall de Cardós

Una de les proves de les Olimpíades Pallareses / @pnaltpirineu

La Vall de Cardós va acollir, el passat dissabte 14 de juny, les terceres Olimpíades Pallareses, un esdeveniment que combina esport, cultura i comunitat. En total, hi van participar quatre equips, un més que l'any passat, amb persones vingudes d'altres municipis pallaresos. Els equips eren mixtos i estaven formats per sis persones cadascun.

Els concursants van haver de superar proves de llançament d'alçada, curses de muntanya i escalada, però també en activitats tradicionals com dallar, asclar llenya i pilars paques d'erba.

Aquesta tercera edició va voler retre un homenatge a la gent del Pallars, a la seva història i a les seves tradicions. A més de les competicions esportives, l'esdeveniment va incloure exhibicions d'art local, gastronomia i música en directe. Tot amb l'objectiu d'oferir una experiència completa que uneixi esport i cultura. Les proves van ser seguides per un nombrós públic i els jutges van ser persones que s'han dedicat al llarg dels anys a oficis tradicionals.

Impuls a l'equilibri territorial i el desenvolupament rural

Redacció · Sort

El 2n Congrés Català de Repoblament, celebrat a Sort, va tancar les portes amb la voluntat d'impulsar l'equilibri territorial i el desenvolupament rural.

Més de 270 persones van debatre, durant dos dies, sobre transformació econòmica, serveis, arrelament i habitatge. En l'acte de cloenda, el vicepresident de la Diputació de Lleida, **Agustí Jiménez**, va explicar que "totes les administracions han de treballar de manera conjunta per abordar aquest repte i acompanyant als pobles".

L'acte final també va comptar amb la presència de la consellera de Cultura, **Sònia Hernández**, que va parlar del nou Pla d'Equipaments i Serveis Culturals de Catalunya per al període 2025-2035 i l'ampliació de la línia de suport als micropobles.

Durant el 2n Congrés Català de Repoblament es van valorar diversos casos d'èxit en relació amb la transformació econòmica del món rural i es van plantejar solucions per a la implantació de serveis als petits municipis del territori, com és el cas de la cooperativa LaSempreviva.

TOT en contra incendis

PIROS
SEGURETAT

Av. Salòria, 71 - 25700 La Seu d'Urgell
Tel. 973 35 05 66 - 682 75 72 04

info@pirosseguretats.es - www.pirosseguretats.es

i més...

20%

Descompte en TOT
el material de contra incendis
durant TOT el mes de juny

El president del Consell del Jussà aposta per una “gestió compartida” de l’abocador de Fígols

Marta Lluvich / ACN · Fígols

L'abocador de Fígols / Marta Lluvich

L'abocador de Fígols rep el 12% dels residus del territori català i “és un repte i una responsabilitat” la seva gestió, va indicar Jordana.

El president del Consell Comarcal del Pallars Jussà, **Ramon Jordana** aposta per una gestió compartida de l’abocador de Fígols amb el **Consell Comarcal del Pallars Sobirà**, el de l’**Alta Ribagorça** i el **Conselh Generau d’Aran**. L’abocador de Fígols rep el 12% dels residus del territori català i “és un repte i una responsabilitat” la seva gestió, ha indicat Jordana. El president comarcal aposta per fer-ho amb “la complicitat” de la resta d’institucions. El Pla d’Infraestructures de l’Agència de Residus de Catalunya (ARC) projecta el tancament d’una dotzena dels 25 abocadors actius actualment a Catalunya, amb l’objectiu de fer-ho abans de 2035 per complir amb els requeriments de la Unió Europea. El de Fígols serà un dels que seguirà funcionant.

La població del Pallars Jussà, Pallars Sobirà, Alta Ribagorça i Val d’Aran és molt poca, però geogràficament està molt dispersa i tots els residus d’aquests territoris van a parar a l’abocador de Fígols. Jordana va dir que els Consells Comarcals i Conselh Generau d’Aran han de ser “partícips” de la gestió de l’abocador.

“ Al Pallars Jussà, a finals d’any es posarà en marxa el servei de recollida de porta a porta ”

Al Pallars Sobirà ja fa deu anys que el servei de recollida porta a porta està instal·lat i actualment són 25 els pobles amb el servei implementat de porta a porta. El Consell del Pallars Jussà preveu que a finals d’any comenci a funcionar aquest sistema de recollida d’escombraries. Jordana va explicar que l’objectiu és millorar l’índex de reciclatge i que a l’abocador de Fígols entrin menys tones de residus. Tremp, Pobla de Segur, Salàs de Pallars i Talarn seran els primers municipis on s’implementarà el porta a porta. El desenvolupament del servei de recollida porta a porta també contempla punts de recollida d’emergència.

Pel que fa a la resta de pobles hi haurà àrees tancades. Es tracta d’una àrea de contenidors tancats que solament tindran clau o targeta magnètica per accedir-hi els habitants dels pobles.

Espai cultural,
lúdic i gastronòmic

Cal Serni

www.calserni.com
Tel: 973 35 28 09

Castell de Mur rep 200.000 euros per restaurar la col·legiata de Santa Maria

Redacció · Castell de Mur

Castell de Mur restaurarà la col·legiata de Sta. Maria / castellmur.cat

L'Ajuntament de Castell de Mur ha rebut una subvenció de 200.000 € per restaurar i consolidar les cobertes i altres elements de la col·legiata de Santa Maria de Mur. Es tracta d'un ajut concedit pel Departament de Cultura per a l'execució d'obres de restauració d'immobles de notable valor cultural.

Davant les grans dimensions de l'obra, l'equip de govern va voler detallar el projecte a l'Institut d'Estudis Ilerdencs, i al Bisbat d'Urgell, propietari de l'immoble. Ho va fet en una trobada que va comptar amb la intervenció de la vicepresidenta de l'IEI Estefania Rufach.

Toni Millet, investit alcalde de Salàs de Pallars

Redacció · Salàs de Pallars

Com a resultat del pacte de govern establert entre Esquerra Republicana-Acord Municipal i Salàs Amunt-Alternativa Municipalista, el passat mes de juny Toni Millet va ser investit nou alcalde de Salàs de Pallars. Tal i com estava pactat, just dos anys després de l'inici de mandat, Toni Millet, d'ERC, va assumir l'alcaldia en substitució de Jaume Solé i Colom de la CUP.

Millet va destacar la bona entesa durant aquests dos anys, va valorar positivament el pacte entre ERC i la CUP i va explicar que "el 10 de juliol del 2023 es va fer un pla de govern per als quatre anys de mandat i un acord d'intercanvi de papers entre l'alcalde i el 1r tinent".

AIXALDA
Neteja de xemeneies

Neteja de xemeneies de llenya,
gasoil, pèl·lets...

Neteja d'extractors de cuines
industrials i domèstiques

Inspeccions de conductes
amb càmera de TV

Fethi: 674 638 771 / 642 185 425 aixaldapirineus@gmail.com

Ingressa a l'Arxiu Comarcal de l'Alta Ribagorça el fons de l'antiga ENHER

Redacció · El Pont de Suert

L'Arxiu Comarcal de l'Alta Ribagorça compta des del passat mes de juny amb el fons documental de l'antiga **Empresa Nacional Hidroelèctrica del Ribagorçana (ENHER)**, fins ara gestionat per la **Fundació Endesa** i el seu Fons Històric. D'aquesta forma, es posa a disposició de la ciutadania, dels investigadors, dels centres educatius i s'obre a la consulta pública. El fons inclou més de 10.000 fotografies, 200 documents i 3 audiovisuals, entre d'altres, que expliquen l'impacte econòmic i social de les hidroelèctriques a la comarca durant el segle XX.

L'acte d'ingrés de la documentació es va celebrar a l'Ajuntament del Pont de Suert, presidit per la consellera de Cultura, **Sònia Hernández**, i la patrona de la Fundació Endesa, **Isabel Buesa**. La Consellera de Cultura va dir que "aquest acte té una gran dimensió simbòlica, històrica i social per a aquesta comarca i per a tot l'Alt Pirineu, i no seria possible sense la generositat de la Fundació Endesa a l'hora de fer aquesta cessió" i va afegir que "ara, gràcies a la feina de l'Arxiu Comarcal, passarà de les caixes a la consulta pública, i d'aquí a les escoles, les investigacions, els projectes educatius i les iniciatives culturals. Perquè aquesta és la missió dels arxius: custodiar el passat, posar-lo a l'abast del present i projectar-lo cap al futur".

Fons de l'antiga empresa ENHER dipositat a l'ACAR / Marta Lluvich

“ Els fons inclou més de 10.000 fotografies, 200 documents i 3 audiovisuals ”

Per la seva banda, **Isabel Buesa** va declarar que "amb aquest lliurament volem apropar aquest llegat a la ciutadania, posar-lo a disposició dels investigadors, dels centres educatius, de la comunitat".

Agrònoma

Distribuidor de:

PIRENAICA

Realitzem treballs amb desbrossadores de tractors grans i manual de cunetes, prats i boscos

VISITA
LA NOSTRA
NAU!

Hi trobaràs els productes que necessites per al sector agrari:

638 172 762

Polígon Industrial els Salancons, nau 22-23 Sort

- Pinsos
- Adobs
- Fertilitzants
- Eines

... i molt més!

Vilaller inaugura el nou consultori mèdic a l'edifici del casal d'avis

Redacció · Vilaller

Inauguració nou consultori mèdic de Vilaller / Diputació de Lleida

El president de la Diputació de Lleida, Joan Talam, acompanyat del diputat de Salut i Esports, Òscar Martínez, i del vicepresident, Agustí Jiménez, va participar el passat mes de juny en la inauguració del nou consultori mèdic de Vilaller, conjuntament amb l'alcaldessa de Vilaller, María José Erta.

El nou centre mèdic s'ha traslladat a l'edifici que ocupa l'actual casal d'avis i ha comptat amb una subvenció del Pla de Salut. El renovat equipament mèdic compta amb dues consultes –una per a metges i una altra per a infermeria–, banys adaptats i una sala polivalent.

La Rovira i Virgili acull el projecte de mobilitat intel·ligent a la Vall de Boí

Redacció · La Vall de Boí

L'Ajuntament de la Vall de Boí va presentar el projecte pilot "Mobilitat intel·ligent per una Vall de Boí més sostenible i accessible" en el marc de la Jornada d'Impuls i Balanç de les Àrees Digitals de Catalunya, celebrada al Campus Catalunya de la Universitat Rovira i Virgili (URV) de Tarragona.

Aquesta iniciativa, liderada per la Fundació i2CAT amb la col·laboració directa de l'Ajuntament, té com a objectiu millorar la gestió de la mobilitat al municipi de manera sostenible, eficient i accessible, especialment durant els mesos de màxima afluència turística.

GRAPATS
Inserció laboral

SERVEI DE MUDANCES I ENCÀRRECS,
BUIDAT DE PISOS I LLOGUER
DE PLATAFORMA ELEVADORA

www.grapats.com | Tel. 665 777 999
Pol. Ind. La Seu, c/E, núm. 24 | 25700 La Seu d'Urgell

La síndica d'Aran reclama "un finançament just i estable" durant la Hèsta d'Aran

Marta Lluvich / ACN · Vielha

El conseller Albert Dalmau, i la síndica d'Aran, Maria Vergés, ballant danses araneses duran la Hèsta d'Aran / Marta Lluvich

El conseller Dalmau diu que el Govern està "compromès" amb el reconeixement jurídic i administratiu del Conselh Generau.

La síndica d'Aran, **Maria Vergés** va aprofitar l'acte institucional de la **Hèsta d'Aran** per reclamar al Govern "un finançament just i estable", que es reconegui la singularitat "política, jurídica i administrativa" del Conselh Generau per mantenir un "autogovern fort i útil" i mantenir "la lleialtat, col·laboració i respecte institucional" necessari entre totes les administracions. A l'acte institucional hi va assistir el conseller de Presidència, **Albert Dalmau** qui va dir que el Govern està "plenament compromès" amb el reconeixement jurídic i administratiu del Conselh Generau. Durant la Hèsta es va atorgar el Premi 17 de Juny al **freerider, Aymar Navarro**, per ser una figura de referència a la Val i un ambaixador de l'Aran.

El conseller de Presidència va donar resposta a les peticions de la síndica i va dir que "la realitat de la Val d'Aran

“ Durant la Hèsta es va atorgar el Premi 17 de Juny d'enguany al **freerider Aymar Navarro** ”

no pot ser la realitat d'una administració local" i en aquest sentit ha explicat que s'està treballant en "el ple desenvolupament de la llei d'Aran".

Premi 17 de juny

Durant la Hèsta es va atorgar el Premi 17 de Juny 2025 al **freerider Aymar Navarro** per ser una figura de referència a la Val i un ambaixador de l'Aran. Els premis 17 de Juny guardonen col·lectius o entitats que, mitjançant els seus mèrits, han destacat pels serveis prestats a la Val d'Aran en els diversos sectors de la vida social, cultural, esportiva o econòmica, "dignificant el seu entorn i honorant a país".

OPTICA ISERN

Carrer Major, 72
25700 La Seu d'Urgell
opticaisern@gmail.com
Telf. 973 350 523

Eth govèrn distribuís 500 coliers damb contròl GPS entre es ramadèrs

Redacció · Vielha

Coliers damb contròl GPS / @conselharan

Eth Conselh Generau d'Aran a distribuït 500 unitats de coliers damb sistèma GPS, que permeten qu'es ramadèrs dera Val d'Aran poguen controlar eth sòn bestiar.

Aguesta airina s'a metut a disposicion de tota era pagnesia, qu'a decidit de manèra particulara receber-la o non, en tot èster eth dusau repartiment qu'a permetut dar cobertura a tot eth sector ramadèr. En 2023, eth Conselh Generau d'Aran ja ne despartic 450 unitats.

En cas d'incidències damb es equips GPS o damb era madeisha aplicacion, eth personau tecnic de supòrt ramadèr se n'encuede de solucionar quinsevolh problèma que i pogue auer, en tot reemplaçar es unitats maumetudes s'ei de besonh.

Entà Francisco Bruna, conselhèr de Territòri, Paisatge e Cambi climatic: "Damb aguesta accion barram era actuacion encetada ara hè dus ans, entà corbir es besonhs de tot eth territòri e corbir atau era totalitat des demanes".

Aran place compostadors enes escòles de Bossòst e Vielha

Redacció · Bossòst

Eth Vicesindic dusau e conselhèr d'Innovacion e Gestion Ambientau, **Oriol Sala**, s'a desplaçat tàs escòles Sant Ròc de Bossòst, e Garona de Vielha entà visitar eth projècte qu'impulsa eth govèrn d'Aran.

Vielha apròve era suspension des licències d'abitatges d'us toristic

Redacció · Vielha e Mijaran

Eth plen der Ajuntament de Vielha a aprovat era suspension des abilitacions as abitadges d'us toristic. Aguesta aprobacion a comptat damb es vòts a favor der equip d'Unitat d'Aran e eth grop municipau d'Aran-Amassa.

AUROBOTICS
ALT URGELL ROBOTICS

www.aurobotics.cat
Tif.: 696537047
@aurobotics.cat

Operatives amb dron:

- Fotografia i vídeo aeri 4K
- Retransmissió en directe
- Live a xarxes socials
- Recerca de persones
- Recerca de bestiar i mascotes
- Mapeig de terreny (RTK)

Tens plaques solars?

Cal revisar-les anualment

- Maximitza la producció
- Rentabilitza la inversió
- Redueix el risc d'incendi

Inspecció amb dron òptica + tèrmica

El Consell General d'Andorra i el Parlament de Catalunya teixiran "estratègies compartides"

Redacció · Andorra la Vella

La Mesa del Parlament amb el Síndic General d'Andorra / Parlament de Catalunya | Sergi Ramos Ladevesa

Una comissió estable entre totes dues cambres es reunirà per primera vegada a Barcelona a la tardor.

El president del Parlament, **Josep Rull**, va mantenir, el passat 15 de juny, una reunió amb el síndic general d'Andorra, **Carles Ensenyat**, i la subsíndica general, **Sandra Codina**, a la seu del Parlament. Durant la trobada tots dos van defensar la necessitat de teixir "**estratègies compartides**" entre totes dues institucions, especialment en qüestions com la **defensa del català i la cultura o l'ús de les noves tecnologies**. A més, les dues institucions van acordar reunir a la tardor per primera vegada una **comissió estable de tots dos parlaments**. La comissió, prevista en el memoràndum d'entesa que Rull i Ensenyat van signar al març, serà a Barcelona.

Durant l'acte, el president català va destacar que "en un món globalitzat i convuls", les aliances són més necessàries que mai, "i més en un cas de veïnatge i de cultures compartides". Així mateix, va marcar com a prioritat la defensa del català i va voler posar en valor "l'estatalitat d'Andorra per poder garantir que la llengua catalana tingui el major nivell de projecció internacional".

“ Josep Rull i Carles Ensenyat van apuntar un seguit de temes que s'han de treballar conjuntament entre Catalunya i Andorra ”

En el mateix sentit, el síndic general va compartir la necessitat de defensar la llengua i va apuntar que segueixen "de molt a prop" el que es fa a Catalunya en aquesta línia. Ensenyat també va remarcar la importància de "conèixer les inquietuds i les necessitats de les contraparts, per entendre millor la postura d'Andorra en molts temes així com les problemàtiques que té Catalunya i buscar les solucions que siguin millor per les dues bandes".

Rull i Ensenyat van indicar altres temes per treballar conjuntament, com l'ús de les tecnologies per a la transcripció de debats o l'ús de la intel·ligència artificial per part dels parlaments, les experiències amb relació al parlament obert o les polítiques d'igualtat.

SALVEMROCAVIVA.BLOGSPOT.COM

Espot i Illa aposten per la cooperació transfronterera

Marta Lluvich · Andorra la Vella

Espot i Illa s'han reunit a l'edifici del govern d'Andorra / M. Lluvich

El cap de Govern d'Andorra, **Xavier Espot**, i el president de la Generalitat, **Salvador Illa**, aposten per intensificar la cooperació transfronterera a l'àmbit de l'Alt Pirineu i d'Andorra, amb la creació d'una àrea funcional específica per aquesta part del territori. Així ho van manifestar el passat 12 de juny en una reunió a la seu del govern andorrà. Una de les qüestions que es van tractar en aquesta trobada va ser la d'impulsar una zona econòmica especial al futur polígon Vilansats d'Organyà (Alt Urgell), per tal d'afavorir la instal·lació d'empreses andorranes en aquesta àrea industrial. També es va parlar de treballar plegats per demanar a l'exectiu espanyol la conversió de l'N-145, que uneix la frontera amb la Seu d'Urgell, en una carretera 2+1.

Els mandataris van subratllar la col·laboració en matèria sanitària a través del recent conveni de col·laboració per a la donació de còrnia entre el Servei Andorrà d'Atenció Sanitària (SAAS), el Ministeri de Salut, l'Hospital Clínic de Barcelona i el Banc de Sang i Teixits de la Generalitat de Catalunya. Un altre punt destacat de col·laboració sanitària fa referència al trasllat de pacients entre el SAAS i el Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM).

Adjudicada per 24 milions la fase decisiva de la desviació de Sant Julià

Redacció · Sant Julià de Lòria

L'excavació del túnel de Rocafort i la construcció dels vials d'accés estarà enllestida el 2027 i permetrà millorar la connexió amb Catalunya i completar un vial llargament reivindicat.

Els 7 comuns harmonitzaran les ordinacions d'accés al medi natural

Redacció · Sant Julià de Lòria

Un dels principals acords de la Reunió de Cònsols que es va celebrar a la Massana va ser la decisió d'unificar les ordinacions de regulació d'accés al medi natural, passant de set normatives a un únic marc regulador. Així, es facilitarà el coneixement de les normes en els diferents camins tant als usuaris com als banders.

CARNISSERIA
CHARLIE

Sant Ermengol, 5 · La Seu d'Urgell

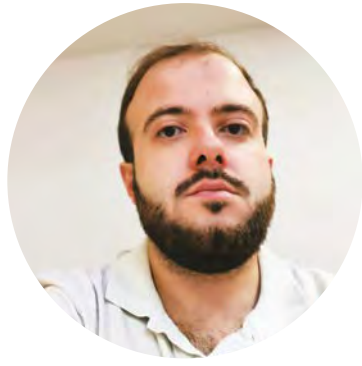
Telf. 973 360 999

charliecarn@hotmail.com

www.carnisseriacharlie.com

Ara fa cent anys, els autos de «El Rápido» tornen a travessar l'Urgellet (Juliol, 1925)

Daniel Fité Erill · Historiador. Graduat en Història (UB) i estudiant del Grau en Dret (UOC)

A principis del mes de juliol de l'any 1925, els estralls de la «Grandiosa fiesta patriòtica-cultural» celebrada a la simpàtica vila d'Artesa de Segre, eren encara ben visibles arreu de la nostra província. La celebració havia estat tot un èxit, congregant a les afores

de la població, «más de cinco mil personas para recibir a las autoridades que habían de asistir a tan brillante fiesta». La cosmopolita localitat, cruïlla de camins envers les nostres muntanyes, «que bien pudiera llamarse la Perla del Segre», vestia aquell dia «sus mejores galas para recibir a los numerosos forasteros que llegaron de todos los puntos de la provincia, para responder al llamamiento que el Comité de la Unión Patriótica del distrito de Balaguer [...] dirigió a todos los hombres de buena voluntad, para que acudieran a la celebración de un acto de afirmación patriótica».

La delegació urgellenca encapçalada pel perseverant delegat governatiu Josep Valldaura anava acompanyada d'una ben nodrida representació de la Seu d'Urgell, conformada per «Don Luis Call, alcalde, don José Armengol, teniente alcalde, don Lorenzo Solé, don Enrique Llorens, don Amadeo Gallart, don Salvador Oltra y don Carlos Canela». Així mateix, de Noves de Segre van comparèixer l'alcalde Fernando Vidal, el jutge Juan Canals «y don Deogracias Roque, secretario». Els d'Organyà van enviar, per la seva banda, el tinent d'alcalde Josep Llinàs, el regidor Josep Boix i «don Antonio Serradell Vila, cabo del Somaten». La llarga llista d'assistents urgellencs al patriòtic acte comprenia una bona part de les autoritats municipals i judicials, així com altres forces vives de la nostra comarca, com una delegació de propietaris d'Alàs, «señores Ribas y Gabriel», i d'Estamariu, «don José Pagés y don Antonio Bastida».

A la Seu d'Urgell, el dia anterior a aquesta memorable manifestació patriòtica, la comissió permanent de l'Ajuntament havia donat compte de l'últim informe tècnic de l'arquitecte Joan Bergós, de data 24 de juny, referent a «las obras hacederas» en el nou escorxador dictaminant no procedia «encomendar las mismas al Contratista-Constructor por habersele conocido la mala fé a consecuencia de lo visto en la obra total de dicho edificio». El mateix alcalde Lluís Call, de cal Pinellet, va manifestar als assistents que havia dirigit un ofici terminant a l'arquitecte Bergós, que havia supervisat bona part de les obres des del seu despatx a Barcelona, per tal que «se presente en esta Ciudad sin falta el dia primero del próximo Julio, de lo contrario se nombrará otro Arquitecto». La descoberta de nous desperfectes, en especial, d'una conducció «sin revestimiento alguno en

contra de lo especificado en el Presupuesto y Pliego de Condiciones» havien portat al jove arquitecte lleidatà a recomanar la contractació d'un paleta «de la localidad de probidad reconocida, descontándose el coste de dicha reparación (que se sujetará estrictamente al Pliego de Condiciones) de la cantidad que como fianza de buena construcción se ha retenido» al jove Ramón Aymerich, de la ciutat de Vic, qui havia ofert verificar les obres un any abans.

El dimecres, dia 1 de juliol de 1925, el viatge forçat de l'arquitecte Bergós a la capital de l'Urgellet va coincidir amb l'inici d'un conflicte social de caire automobilístic predestinat a mobilitzar, en els dies següents, a tota la comarca. A principis del nou mes, coincidint amb l'inici del nou any econòmic, «los autos «El Rápido» de don Antonio Nadal de la Seo de Urgel» van apagar sobtadament els seus motors davant una disposició arbitrària de «la Junta Provincial de Transportes de Lérida [...] por la que se ordenó cesara en el servicio de automóviles la compañía [...], que efectúa el recorrido de Lérida a Seo de Urgel y viceversa». El motiu d'aquesta qüestionada disposició fou la concessió provisional de l'exclusiva de la línia de transport de viatgers entre «la estación férrea de Calaf» i la ciutat Seu d'Urgell a favor de la influent companyia «Sociedad Anónima Alsina Graells de Auto Transportes» de la vila de Ponts en virtut «del Real Decreto dictado en el mes de Julio último, en el que se regula el servicio de los transportes que por carretera realizan actualmente las Empresas de automóviles».

“ L'any 1924 es volia ordenar el ràpid creixement de les línies de transport públic a les zones rurals del Pirineu ”

El R. D. de 4 de juliol de 1924 volia ordenar el ràpid creixement de les línies de transport de viatgers, regulars i irregulars, establint un règim de monopoli encaminat a beneficiar, en l'àmbit rural, el transport ràpid de la correspondència pública. Els conductors del correu, subjectes a itinerari i horari fixos, es veien arruïnats «por cualquier competidor circunstancial que, utilizando la posibilidad de señalar libremente horas y paradas, aprovecha las temporadas de tráfico máximo para su provecho, dejando al conductor del correo la obligación de sostener sus transportes en toda época, incluso en aquellas en que es el negocio ruinoso». El decret contemplava adjudicar a favor de les empreses concessionàries del correu el monopoli en les respectives línies a canvi de «que contribuyan con el Tesoro a la conservación y reparación de las carreteras aquellos que las utilicen más frecuentemente, y deben ser, por ello, los mayormente interesados en su buen estado». Al mateix temps, les companyies adjudicatàries es comprometien a transportar el correu de forma gratuïta estalviant a les arques públiques més de 200 milions de pessetes.

Vista parcial dels baixos de cal Don Llorens al carrer Major de la Seu d'Urgell ara fa cent anys. Una nodrida concurrència espera impacient la sortida del cotxe de línia de El Rápido al davant de les seves oficines centrals. El vehicle era un dels famosos Chevrolet subministrats a través del garatge de Modesto Torres de Lleida. Fragment d'un fulletó publicitari de la Nueva Compañía de Autos El Rápido. Arxiu familiar de cal Serni de Cabó, TC_568 (1)/2024.

La polèmica generada per aquesta disposició governativa va portar a endarrerir la seva aplicació. A mitjan mes de desembre de 1924, es publicava el prescriptiu «Reglamento para la aplicación del Real decreto» encenent encara més els ànims dels empresaris automobilístics. A la nostra província, el sector es va organitzar ràpidament celebrant, a mitjans del mes de gener de l'any 1925, una històrica assemblea «de concesionarios de líneas de conducción de viajeros». La pressió organitzada del sector va portar, a mitjans del mes de març, a una modificació encaminada a beneficiar a «las empresas que debieran cesar con arreglo a lo prevenido». Aquestes serien autoritzades per la respectiva Junta provincial «para continuar desde luego prestando servicio por un plazo de cinco años como máximo, transcurridos los cuales caducarán aquellas definitivamente y entrará en todo su vigor el Real decreto y derecho de exclusiva concedidos».

La disposició governativa ordenant la suspensió del servei dels autos de «El Rápido» va causar una autèntica commoció social a la nostra comarca. L'empresa constituïda oficialment un any abans com a «compañía de autos» enllaçava l'Urgellet «desde Seo de Urgel a Lérida – Puigcerdá, Alp y Orgañá, en combinació con la República de Andorra y con los diversos trenes». Els cotxes de línia al seu servei eren elegants, «de gran resistencia, mucha solidez y con el mayor confort, en condiciones, en fin, para poder satisfacer a los más exigentes» de la acreditada marca «Chevrolet». A més, comptava amb «un recadero especializado» per rebre i deixar encàrrecs de tota mena i condició als pobles del llarg de la línia «estando en combinació, además, en esta, con los recaderos que van a Zaragoza y Barcelona». L'empresa tenia els seus despatxos als baixos de cal Don Llorens, al carrer Major, i el seu garatge a la carretera de Puigcerdá, comptant amb un fantàstic «aparato distribuidor de Gasolina».

L'estima dels urgellencs envers l'empresa d'en Nadal els va portar a dirigir la seva queixa a les més altes institucions del nostre país. La comissió encapçalada pel patrici «don Amadeo Gallart, ex secretario del Ayuntamiento», agent de duanes de la Seu d'Urgell, va visitar pocs dies més tard, a Madrid, al «subsecretario de la Gobernación, general Martínez Anido para interesarle la resolución de varios asuntos, entre ellos el de los transportes en automóvil». El general va escoltar amb gran atenció les manifestacions dels nostres comissionats, «que salieron muy complacidos de su entrevista».

L'objectiu de la visita va fructificar ràpidament, unes hores més tard, per una resolució de la Junta Central de Transports era revocada la disposició provincial. Ara fa cent anys, la tarda del divendres, dia 10 de juliol de 1925, a Lleida, el governador civil interí rebia la «notificació de què la Junta Central de Transports ha revocat la disposició del governador anterior, prohibint a l'empresa de transports «Rápido» fer el servei de viatgers de Lleyda a Seu d'Urgell». La notícia no va trigar a arribar fins a nosaltres. El servei va ser reobert immediatament, i en tots els pobles tingueren lloc «espontáneas manifestaciones de júbilo en ocasión que el primer coche salió nuevamente a la carretera para reanudar el servicio, siendo recibido por multitudes de vecinos que lo aplaudían y vitoreaban». A la vila d'Organyà, al peu de la vall de Cabó, «El Rápido» va ser rebut de forma triomfal amb acompanyament musical inclòs. L'alegria es desbordava arreu, aquella nit, el cel de la nostra comarca s'il·luminava «con el disparo de gran cantidad de cohetes» per a celebrar la resolució del conflicte automobilístic. A la llum dels focs artificials, un nou dia començava, els urgellencs alçaven a l'uníson la mirada al cel estrellat de fa un segle orgullosos per la victòria aconseguida. Llavors tot era possible, la història d'aquell estiu encara estava per escriure. Continuarà!

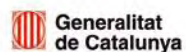

UNA VALL ÚNICA

valldenuria.cat

Parc Nacional
de les Cascades
del Ten i del Preser

Aquest estiu MOLT MÉS a les estacions de muntanya de FGC TURISME

aquest
estiu
molt+

- + Natura
- + Emoció
- + Gastronomia
- + Competició
- + Sostenibilitat

A les estacions de muntanya d'FGC TURISME a l'estiu també s'hi pot gaudir d'una àmplia oferta d'activitats i de propostes culturals, gastronòmiques i esportives en plena natura

Boí Taüll

www.boitaull.cat/estiu/activitats

Entre les novetats de l'estiu destaca una **nova tirolina** de 200 m a la base de l'estació, amb doble carro de baixada, el **Telecadira Vaques** com a remuntador de passeig que estarà operatiu des de la segona quinzena de juliol, a més d'un **nou mirador astronòmic** a la base de l'estació que garanteix experiències úniques per connectar amb la natura i l'astronomia.

Es podrà gaudir de **sessions d'observació astronòmica**, una amb el **Parc Nacional l'1 d'agost** i una altra amb el **Parc Astronòmic del Montsec el dia 16 d'agost**. El **13 d'agost** s'organitzarà una **sortida de senderisme guiada** pel Parc Nacional amb ascensió al Cap de Vaques.

La Molina

www.lamolina.cat/estiu/activitats

L'estació es transforma, a l'estiu, en un vibrant centre d'activitats per a tots els públics. Entre les propostes més destacades hi ha el **Passeig en el Telecabina Cadí-Moixeró** és una experiència en sí mateixa i, alhora, és el punt de referència de les activitats d'estiu. Aquesta temporada estarà en funcionament fins al tram 1, a conseqüència de les obres al Niu de l'Àliga.

El **Bike Park** ofereix 13 circuits de descens per a ciclistes de tots els nivells, un circuit de **Cross Country** i el divertit **Wood Park**, convertint-se en un espai de referència per als amants del descens i l'enduro en BTT. **Activitats de la zona del Llac** on les persones visitants podran gaudir dels **caiaes**, **patinets d'aigua**, **bicicletes elèctriques infantils**, **bicicletes aquàtiques** i **jocs d'aigua**, així com del circuit esportiu.

Núria

www.valldenuria.cat/estiu/activitats

La Vall de Núria és l'indret idoni per practicar tota mena d'activitats a l'aire lliure. A més, combina l'experiència de viatjar en l'emblemàtic transport genuí de la vall, el **Cremallera de Núria**, amb una amplíssima oferta d'activitats pensades per a tota la família, entre les quals s'hi troben les següents: **passeig en el telefèric** Coma del Clot, **passeig en el Telecadira** de la Pala, **Ruta descoberta Ecovall** amb el nou vehicle 4x4 TORGO, **visita al Santuari**, **observatori dels ocells**, **Parc Lúdic**, **exposicions**, **mini-golf**, **circuit d'orientació**, visites guiades, **Ruta dels Ponts històrics**, circuit fotogràfic i el tradicional **passeig en barca o canoa** al llac de Vall de Núria.

Vallter

www.vallter.cat/estiu/activitats

A Vallter, l'estació més mediterrània, podem gaudir, entre d'altres, d'aquestes propostes: d'un **circuit de motos elèctriques** per als infants, **Passeig en telecadira panoràmic**, **Gimcana Autoguiada** del Fajol, els **millors esmorzars de forquilla** a més de 2.500 metres amb vistes al Mediterrani, **sortides gratuïtes** un cop per setmana, organitzades pel PNCTF, **Activació de la Ruta del Ter a peu i en BTT**, i **tres Circuits d'orientació**: Circuit Morens, Circuit Marmotes i Circuit Bastiments. També vol premiar tots els ciclistes que coronin aquest emblemàtic port de muntanya.

Aquest estiu, Vallter posa en marxa la campanya digital #VallterCuidaLaMuntanya per promoure el respecte i la preservació del seu entorn natural.

Espot i Port Ainé

A l'estiu les estacions de muntanya d'Espot Esqui i Port Ainé no obren les seves instal·lacions (remuntadors i serveis) al públic, però col·laboren en la promoció turística del territori, que ofereix multitud de propostes per a tots els públics com ara **excursions a peu guiades pel Parc Natural de l'Alt Pirineu i el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici**.

Destaquen també la **navegació en aigües braves**: ràfting, hidrospeed, caiaç i canoes de riu, i **navegació en aigües tranquil·les a l'embassament de la Torrassa**: caiaç, canoes i pàdel surf.

OPTICALIA

CENTRE VISIÓ GRUP

2x1 Easy Click

en ulleres graduades, una d'elles amb clic
monofocals i progressives

C/ Major - 85

C / Àngel Guimerà - 17

La Seu D'Urgell

Manresa

Tel : 973 35 46 10

Tel : 93 872 54 71

Joan Farré: “La nostra feina consisteix a eliminar barreres i donar tranquil·litat a les famílies”

Gemma Besolí · La Seu d'Urgell

Joan, com va néixer Farré Accessibilitat i quin és el vostre àmbit d'actuació?

Farré Accessibilitat és una empresa familiar, que sempre ha estat en el sector de l'elevació i ara, des de fa aproximadament 20 anys, està especialitzada en solucions per fer accessibles habitatges i edificis. Jo soc enginyer industrial i, després de treballar en el sector dels ascensors, vaig detectar una necessitat molt concreta: ajudar persones grans o amb mobilitat reduïda a moure's amb llibertat dins de casa seva. Així va néixer el projecte cap a l'any 2005. Avui dia treballem a tot Catalunya, també en zones de muntanya i en molts pobles del Pirineu, on l'accessibilitat pot ser clau per continuar vivint a casa pròpia.

Quins serveis ofereix i com milloren la vida de les persones?

Instal·lem cadires salvaescales, plataformes salvaescales. També fem manteniment i reparació d'equips. La nostra feina consisteix a eliminar barreres i donar tranquil·litat a les famílies: evitem riscos, donem autonomia i ajudem a allargar l'estada a la mateixa llar. Amb una solució senzilla, sovint sense obres i amb instal·lacions ràpides, aconseguim canvis molt significatius en la qualitat de vida.

A qui van dirigides aquestes solucions?

Principalment, a particulars: persones grans, famílies que volen cuidar un familiar, o parelles que es volen preparar per al futur. També treballem amb comunitats de veïns i ajuntaments que volen millorar l'accessibilitat dels edificis o equipaments públics.

Quins valors us defineixen com a empresa?

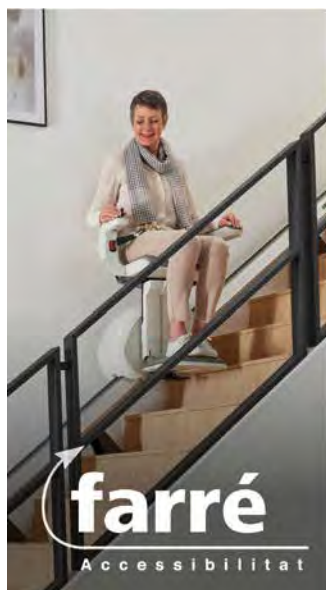
Proximitat, rapidesa i especialització. Som un equip petit i

accessible, molt àgil i centrat 100% en l'accessibilitat. Ens impliquem personalment en cada projecte, ens adaptem a cada casa i ens agrada resoldre problemes reals amb solucions senzilles.

I per acabar, quin missatge donaríeu a algú que dubta si adaptar casa seva?

Que no esperi. Quan hi ha dificultats per pujar escales, cada dia compta. Fer fàcil l'accés a casa teva no és només una inversió en comoditat, és apostar per viure millor. I nosaltres hi som per ajudar en tot el procés, des del primer consell fins a la instal·lació final.

Recuperi la seva independència amb les nostres cadires pujaescales

Contacti amb nosaltres i l'assessorarem.

FINANÇAMENT FINS A 60 MESOS

www.farre.es

☎ 93 817 26 81 ☎ 609 31 45 00

DESTÍ D'EMOCIONS

Parc Olímpic
del Segre

Ràfting
Piragüisme
Open-Kayak
Rocòdrom
Hydrospeed
Stand Up Paddle
BTT

#DestíEmocions

La Seu d'Urgell
parcolimpicdelsegre.cat

14^èFESTIVAL DE MÚSICA ANTIGA
DELS PIRINEUS

Del 4 de juliol al 24 d'agost de 2025

FEMAP

ENSEMBLE JOAN MARCH

El primer Requiem de Montserrat

- 1 04/07 La Seu d'Urgell
- 2 05/07 Molló
- 3 06/07 Riner

EGERIA

Sanctum virum Isidorum

- 4 05/07 Tragò (Peramola)
- 5 06/07 Pesillà de la Ribera

ENSEMBLE LEIPZIG 1723

El concurs de Leipzig

- 6 10/07 Sant Julià de Lòria
- 7 11/07 Baga

ARS CHORALIS COELN

Rosa de Jericó

- 8 12/07 Puigcerdà
- 9 13/07 Sant Feliu de Pallerols

TIENTO NUOVO

Lament

- 10 12/07 Esterrí d'Àneu
- 11 13/07 Montferrer (Montferrer i Castellbò)

APOLLO'S CABINET

Un festa d'aniversari per al Rei

- 12 17/07 La Seu d'Urgell
- 13 18/07 Campdevànol

ORQUESTRA ACADÈMIA 1830

La música a la cort de Felip V

- 14 19/07 Llívia
- 15 20/07 Covet (Isona i Conca Dellà)

HESPÉRIDES

Ecos de la vella Europa

- 16 19/07 Peramea (Baix Pallars)
- 17 20/07 Planoles

VENERANDA DIES ENSEMBLE

Els trobadors del Rei

- 18 19/07 Engolasters (Encamp)
- 19 20/07 Berga

TAÑER

Im-possibles

- 20 23/07 Alp
- 21 24/07 La Central de Capdella (La Torre de Capdella)
- 22 25/07 Sort

NÚRIA RIAL

À tre

- 23 25/07 Campdevànol
- 24 26/07 Tremp

LES TIMBRES & HARMONIA LENIS

La música de Shakespeare

- 25 26/07 Ger
- 26 27/07 Espot

THE NEW OLD

El violoncel tenor

- 27 27/07 Berga
- 28 28/07 Taüll (La Vall de Boi)

THE WIG SOCIETY

Divertiments galants a Manheim

- 29 31/07 Castelletciutat (La Seu d'Urgell)
- 30 01/08 Portbou

MAÎTRISE SAINT-JOSEPH DE PRADES

Stabat mater de Pergolesi

- 31 01/08 Organyà
- 32 02/08 Els Banyes i Palaldà

LA RITIRATA

Fandango

- 33 02/08 Sant Joan de les Abadesses
- 34 03/08 Riner

CONCERTO DI MARGHERITA

Il gioco della cieca

- 35 07/08 Berga
- 36 08/08 Canillo
- 37 09/08 Castell de Mur

CAMERA APERTA

Variacions Goldberg

- 38 09/08 Tremp
- 39 10/08 La Seu d'Urgell

O VOS OMNES

Carmina chromatica

- 40 09/08 Farrera
- 41 10/08 Coll de Nargó

THE MINISTERS OF PASTIME

Phantastic Kapellmeisters

- 42 13/08 La Seu d'Urgell
- 43 14/08 La Pobla de Segur

AL TAYR ENSEMBLE

El viatge d'Abendino

- 44 14/08 Aguiró (La Torre de Capdella)
- 45 15/08 Vilanova de Banat (Alas i Cerc)
- 46 16/08 Sorre (Sort)

ANACRONIA

Les vetllades de Bach i Abel

- 47 16/08 Estamariu
- 48 17/08 Llanars

VIVALMA

Numen

- 49 16/08 El Pont de Suert
- 50 17/08 Vilamitjana (Tremp)

CARLES VALLÈS I EDWIN GARCÍA

The Devil's Pipe!

- 51 21/08 La Molina (Alp)
- 52 22/08 Ordino

LA GRANDE CHAPELLE

Missa Vidi speciosam

- 53 23/08 Escaló (La Guingueta d'Àneu)
- 54 24/08 Camprodon

www.femap.cat

www.packsturisticsfemap.cat

JULIOL 25

L'ESTIU A LLÍVIA

FESTIVAL DE MAGIA 25

SALA DEL TEATRE DEL POLIESPORTIU

TOTS ELS DISSABTES DE JULIOL - 18 hores

GRAVEL CERDANYA

 19 JULIOL
 PARC DE SANT GUILLEM DE LLÍVIA

ESTIU MUSICAL VILA DE LLÍVIA

JULIOL I AGOST DE 2025

25 de JULIOL - 19 HORES

2 d'AGOST - 18 HORES

8 d'AGOST - 19 HORES

22 d'AGOST - 19 HORES

TORNEIG DE TENNIS DE TAULA
CONCERT DEL FEMAP

VEURE PROGRAMES A BANDA O CONSULTAR EL WEB MUNICIPAL
 I LES XARXES SOCIALS. MÉS INFORMACIÓ AL TEL. 972896313

 Ajuntament
 de Llivia

TOTA PEDRA FA PARET

LA PEDRA SECA A CATALUNYA

Exposició 05.07.2025 – 14.08.2025

Oficina de Turisme de Talló
Plaça de la Font, 5, Talló

Horari: laborables, de 10h a 14h i de 15h a 18h i festius de 10h a 14h.
Dilluns tancat

Organitza: Col·labora:

15a Fira d'artesans i oficis

3.8.2025
BELLVER DE Cerdanya

AL PARC CENTRAL DE 10H A 21H

Parades d'artesans, demostracions d'oficis, música en directe, tallers per a la mainada i food trucks!

Camins que parlen

d'Agustí Franch

17 de juliol, 19:30 h
Bellver de Cerdanya (Jardí de Ca les Monges)

Una producció de: Amb la col·laboració de:

BOMBOLLES al PIRINEU de Cerdanya 2025

Bellver de Cerdanya
C.C. Escoles Velles

PEP BOU
Martín Cattbarri

“Tot fent volar la imaginació”

Dijous, 24 de juliol, a les 22h
Divendres, 25 de juliol, a les 19h
Entrada a taquilla: 5 €

SALVEM ROCAVIVA

CARTA OBERTA

A les autoritats, i a tothom que la vulgui llegir.

M'expresso invocant el pacifisme, els Drets humans i els Drets civils.

Rocaviva és un laberint de caminois, vorejats per centenars de roques, treballades del petit baix relleu a la talla profunda. S'ofereix als visitants com una experiència transformadora. El seu propòsit és estimular la consciència, la reflexió, la creativitat... és un espai de meditació, contemplació, pau i creixement personal. Iniciada l'any 1986, va estar oberta del 2010 fins al 2013, quan, tancada per la força, quedà abandonada. Fou reoberta el 2017. Ara només es pot visitar una meitat de l'obra, l'altra roman tancada i malmesa.

Va ser declarada Patrimoni Cultural l'any 2010, pels Consells Comarcals de la Cerdanya, el de l'Alt Urgell i pel Departament de Cultura de la Generalitat. Per desgràcia, això no ha estat suficient per protegir-la i tampoc a mi. Sotmès al continuat assetjament d'un cabrer, vaig ser per ell brutalment foragitat del lloc i de la meva casa, que va ser atacada i saquejada. Se'n va seguir la paralització abrupta d'una vocació, a la qual havia dedicat gairebé tres dècades de treball intens al servei de les persones. Han passat dotze anys més i no s'ha implementat cap mesura de protecció personal, ni patrimonial. Tampoc s'ha fet res per defensar al lloc ni a mi. Persistint l'amenaça, esgotat i malalt, cansat de patir i tement per la vida, no hi he tornat.

Des d'aquesta angoixant i traumàtica situació, expresso l'assetjament, la violència, la indefensió que he suportat i suport encara. Alhora que alço un clam d'alerta sobre la desprotecció del Patrimoni; la injustícia i el gran dany causat per l'absència d'intervenció de les institucions, que haurien de vetllar pel Patrimoni i pel bé comú. Prego que reflexionin i compreguin, que la crítica constructiva -com és la meva- no és una acció hostil, ben al contrari, dona l'oportunitat d'aprofundir i de rectificar; cosa essencial per superar-se en qualsevol àmbit: personal, familiar, professional o de l'administració. Rectificar és de savis.

Resum dels fets: volia construir quelcom al servei de la societat. Feia anys que esperava, i finalment l'autorització va arribar. Tot era alegria i llum. Però aviat va sorgir la foscor: un individu inculte i tirànic que es creia l'amo de tot. No acatar les seves imposicions va desencadenar un cicle de maltractament... que va anar augmentant, del típic "bulling" als atacs més greus; extorsió i fins a l'agressió física. Això va durar vint-i-set anys. Estar realitzant la meva vocació, per fi trobada, em va donar forces per resistir. La situació va culminar amb la porta de casa meva trossejada. Vaig fugir i l'obra quedà aturada de manera irreversible, amb greu perjudici per mi i pel Bé cultural; i ja van dotze anys d'abandó, d'impotència i d'exili.

Denuncio amb tristesa i desesperació aquest cas que, a més d'una gran injustícia personal, és un atac a la cultura i als valors que Rocaviva representa: humanisme, ecologia, pacifisme, art... Reclamo justícia: que les autoritats intervinguin i, pel bé de tothom, restableixin la llei i l'ordre. A mi ja no em poden rescabalar de tants anys de patiment, vida i salut perduda. Però no poden permetre que l'arbitrarietat continuï.

Ara s'albira un nou perill que amenaça consolidar el mal. Estic vell, exhaust, decrepit, però la situació m'obliga a continuar esforçant-me, per intentar salvar Rocaviva de la injustícia, la iniquitat i la barbàrie.

Convé actuar amb prestesa. Si es desprotegeix un lloc com Rocaviva, artístic i que promou l'altruisme, la consciència, la pau... s'està afavorint la deshumanització. Està en joc no només la meva vida i l'obra, sinó el dret de tots i de les persones que se'n cuiden, a ser respectats i a viure amb llibertat, serenor i autenticitat.

La unitat de Rocaviva, ara en risc, ha de ser preservada, i el dret de les persones a visitar-la; tal com estableix la Llei del Patrimoni Cultural de Catalunya. Demano a les autoritats implicades acció coherent, rectitud i solidaritat contra l'abús, la intolerància, la violència i la por. Contra la destrucció dels valors essencials i a favor del pacifisme i del respecte pels Drets humans i els Drets civils.

Més explicacions, fotos, testimonis i àudios a: salvemrocaviva.blogspot.com

Aturat el laberint de Rocaviva, vaig iniciar un laberint a la web: Camins de Pau > www.terraindia.cat

www.meraki.com
Passió per la lectura

Productes artesans del Pirineu

XARCUTERIA Montserrat

Tel. 873 452 797
 Per encàrrecs WhatsApp 626 625 149
 xarcuteriamontserratcb@gmail.com
 C. Major, 89 · La Seu d'Urgell

Cada dijous: escudella
 Cada divendres: fideus a la cassola
 Cada dissabte: canelons

 @xarcuteriamontserrat

CANSALADERIA I XARCUTERIA
 PERMIS LLONGANISSES
 i demés derivats del porc

Tel. 973 51 00 24
 antonivigo.1@gmail.com
 C. St. Roc, 1
 Bellver de Cerdanya

Ascensors SALES

Solucions en elevació i accessibilitat

- Ascensors
- Plataformes
- Cadires puja escales
- Munta plats
- Munta càrregues
- Munta cotxes
- Instal·lació
- Manteniment
- Rehabilitacions
- Modernitzacions
- Projectes a mida
- Finançament a mida

GSM
 INSTAL·LACIÓ DE
 TELÈFON DE CABINA

SERVEI REPARACIÓ
 AVARIES 24 HORES

ESTUDIS
 EFICIÈNCIA ENERGÈTICA

902 158 353

www.ascensorssales.com

TAXI

SERVEI DIARI DE TAXIS
ANDORRA - LA SEU D'URGELL - BARCELONA

Sortida La Seu, 7 h. - diumenge, 15h30.
Sortida Barcelona, 14-15 h. - diumenge, 20 h.

Servei PORTA a PORTA
Viatges concertats
Viatges a l'aeroport

Possibilitat de pagar amb targeta
VISA

JOAN 650 65 51 96

TAXI SERVEI DIARI A BARCELONA

DAVID
www.taxialturgell.com

Sortida Andorra: 6:30h
Sortida la Seu d'Urgell: 7h (i de tot l'Alt Urgell)
Sortida Barcelona: 15h

Mòbil: 620 69 26 43
Telèfon Seu: 973 35 10 76
Servei "porta a porta"

TAXI
DIARI A BARCELONA

Marisa Reyero

Sortida:
7 del matí, de dilluns a dissabte
Tornada: a les 15 h

Tel. 657 913 368
973 30 25 64

La Seu d'Urgell

TAXI ALIART

TAXI DIARI LLEIDA
659 965 135

Sortida de la Seu: 7H
Tornada de Lleida: 14H

Pagament:

www.taxialiart.com

taxi BARCELONA **LA SEU D'URGELL - BARCELONA**

Mòb. 606 804 708

sortida LA SEU 7h00 sortida BARCELONA 15h00

servei diari **CARLOS NAVINÉS**

 taxi d'1 a 7 persones | servei aeroport | viatges privats

 SALVEMROCAVIVA.BLOGSPOT.COM

goprinters
GRUP IMPRESSOR

IMPRESSIÓ OFFSET

IMPRESSIÓ DIGITAL

IMPRESSIÓ GRAN FORMAT

+1.000 m² d'instal·lacions ■ Maquinària d'última generació

Polígon Industrial La Seu
Carrer D nau 6 A-B
25700 La Seu d'Urgell-Lleida

973 35 01 46
pedidos@goprinters.es

SERÀS TU EL PRÒXIM GUANYADOR?

TENIM A LA TEVA DISPOSICIÓ TOTS ELS JOCS:

- Primitiva
- Bono Loto
- Quiniela
- Euromillones
- Loteria Nacional...

Loterías y Apuestas del Estado

CARLIN®
HIPERPAPERERIA - OFIMARKET - OFIMÁTICA

Av. Salòria, 30
25700 - La Seu d'Urgell
T.: 973 361 50
tucarlineseu@gmail.com

Més de 130 participants en la 3a edició de la Cursa del Pla, sisena prova del Cadí Circuit Fer

Redacció · Pla de Sant Tirs

En la prova reina de 13 km i 800 metres de desnivell es van imposar el Jordi Gallego i la Roser Español.

Dissabte, 21 de juny, es va celebrar al Pla de Sant Tirs la **3a edició de la Cursa del Pla**, sisena prova del Cadí Circuit Fer. En total van participar-hi 136 persones entre les dues modalitats.

En la prova reina de 13 km i 800 metres de desnivell, desafiant la calor i les fortes pujades i baixades, que van fer les delícies dels corredors més tècnics, van prendre la sortida 106 persones i van guanyar dos clàssics de la història del Circuit Fer, el **Jordi Gallego** i la **Roser Español**. Van completar el podi l'**Ayrton Fontecha** i l'**Àlex Munyós** en homes i la **Maria Domènech** i la **Montserrat Inglavaga** en dones.

En la caminada/curse de 7 km van participar 30 persones i van guanyar l'**Oriol Espar** i la **Joana Escribà**.

Així doncs, arribem a l'equador del Campionat, ara els corredors podran gaudir d'una mica més d'un mes de vacances que poden fer servir per descansar i recuperar forces o per entrenar encara més fort i preparar-se per l'assalt final ja que la pròxima carrera no serà fins al 3 d'agost a Aristot.

Roser Español, Maria Domènech i la Montserrat Inglavaga / @CircuitFer

La Cursa del Pla va reunir més de 130 participants / @CircuitFer

Jordi Gallego, Ayrton Fontecha i l'Àlex Munyós / @CircuitFer

SALVEMROCAVIVA.BLOGSPOT.COM

En 10 preguntes

Abel Carretero Ernesto

Edat: 33 | Lloc de naixement: **El Morell** | Lloc de residència: **Vilamur (Pallars Sobirà)** | Esport: **curses de muntanya****1 Com vas començar en aquest esport?**

Tot va començar quan feia batxillerat i amb el meu pare ens vam apuntar a algunes curses i caminades. Vaig sentir que connectava amb l'entorn, amb la muntanya, i la sensació que em generava em va agradar tant que m'hi vaig acabar enganxant.

2 Quin ha estat el repte més gran que has hagut de superar en la teva carrera?

Et diria que va ser el 2020, l'any de la pandèmia, quan es van suspendre totes les competicions i vaig voler buscar un repte personal per mantenir la motivació. Em vaig plantejar el repte d'aconseguir fer el màxim desnivell positiu en 24 hores. Vaig acabar batenent el rècord estatal amb +14.500 metres. Va ser una experiència espectacular en què em van acompanyar familiars i amics, que em van donar ales per poder-ho aconseguir.

3 Com et prepares físicament i mentalment per a una competició important?

Entrenant molt dur. No hi ha cap secret. En aquest sentit, si no estàs motivat i t'agrada molt entrenar per buscar el màxim rendiment, és complicat, perquè el nivell de desgast que genera és molt alt. Però amb esforç i il·lusió, al final, les coses acaben arribant.

4 Quin ha estat el teu èxit més significatiu fins ara i per què?

Sens dubte, la 2a posició a l'Ultra Pirineu el 2024. A banda de ser el meu millor resultat en termes de rendiment, també és el més especial perquè és una de les curses més importants que hi ha, no només aquí a Catalunya, sinó també a escala internacional. Tant de bo algun dia la pugui guanyar.

5 Quina és la teva font de motivació quan les coses es posen difícils o els resultats no són els esperats?

Sempre intento trobar el costat positiu de les coses. Quan no surten bé, intento pensar en com d'afortunat em sento

de poder fer esport i tenir la sort d'anar a la muntanya sempre que puc.

6 Quines metes tens en el futur a curt i llarg termini?

A llarg termini la meta és intentar fer el millor paper possible a l'UTMB (Ultra-Trail du Mont-Blanc) de Chamonix, la cursa d'ultradistància més important i famosa del món. És la cursa on tots els corredors d'elit volem córrer i fer un bon paper. A curt termini, participar en curses que em motivin. Però, de vegades, el calendari el vaig decidint sobre la marxa, a 4 o 5 mesos vista.

7 Perquè aquest esport i no un altre?

Perquè la connexió que tens amb la natura és inigualable. Sentir-se part del teu entorn i poder córrer per la muntanya és una sensació brutal, i genera un benestar físic i emocional difícil de trobar en altres esports. I, com a exercici d'evasió mental, també és molt positiu.

8 Practiques altres esports?

Faig ciclisme i esquí de muntanya, però amb la idea que siguin un complement i que m'ajudin en la meva preparació per aconseguir un millor estat de forma. Com a afició, de tant en tant intento jugar alguna partida de pàdel; és molt divertit i passes una bona estona amb altra gent.

9 Quin és el teu passatemps preferit o afició fora de l'esport?

Llegir. M'agrada molt llegir, i em relaxa molt. Abans de les grans curses, acostumo a llegir força durant aquella setmana: em fa arribar tranquil i relaxat a la competició.

10 Quin consell li donaries a algú que es vol iniciar en aquest esport?

Tenir paciència i anar pas a pas. Les coses sempre arriben si es té l'objectiu clar, però mai és bo anar amb pressa en els esports de resistència. Calen molts anys per aconseguir grans millores.

3. 2. 1 TEST...

Si poguessis tenir un superpoder, quin seria?

Tele transportar-me.

Quin és el talent més estrany que tens?

Molt bona memòria.

Ballar sol o acompanyat?

Depèn de la companyia.

Si poguessis esmorzar amb algú, viu o mort, amb qui seria?

Aristòtil.

**BOHO
TXELL
STYLE**

**SERVEI DE
PERRUQUERIA**

**MODA
EIVISSENCA I
COMPLEMENTS**

**A PARTIR DE
6.99 EUR.**

HORARI De dilluns a divendres
9:00 a 13:00
15:00 a 19:00

C/ Comtat d'Urgell, 29 baixos
25700 La Seu d'Urgell

699 30 01 25

Espai Charli
PAISATGISME

Servei de Jardineria
Instal·lació i manteniment de regs
Paisatgisme

LA SEU D'URGELL

☎ 0034 635 66 80 61
✉ espaicharli@gmail.com
📍 @espaicharli

LLIURE DE GLUTEN
celícies

📱 f @celícies
www.celícies.cat
info@celícies.cat
C/ Major, 51
La Seu d'Urgell - Lleida
T. 973 35 15 50

**CAFETERIA LLIURE DE GLUTEN
A LA SEU D'URGELL**
•••

Productes dels millors obradors
i d'elaboració pròpia
Rebosteria i productes personalitzats
sota comanda
Varietat sense lactosa
i opcions veganes
Botiga especialitzada
Tallers amb places limitades
Servei per a hostaleria i restauració

AUTOSERVEI EUROPA
XARCUTERIA - CARNS FRESQUES
CONGELATS - FRUITES I VERDURES

Avda. Catalunya, 28 Acc - 17527 Llívia
Telf: 972896403 - autoservicio@lusitalia.es

pirineja.cat
AGENDA CULTURAL
DE L'ALT PIRINEU I ARAN

Compro antiguitats
Eines del camp, joguines antigues,
paper i cartells publicitaris antics,
motos Vespa, antiguitats en general.
Podeu trucar sense compromís. 677 424 143

AltUrgellFibra
la fibra òptica de tots

  873 450 400
info@alturgellfibra.cat
www.alturgellfibra.cat

 AltUrgellFibra alt_urgell_fibra alturgellfibra

PirineusMòbil
cobertura d'alçada

  873 450 444
info@pirineusmobil.cat
www.pirineusmobil.cat

 pirineusmobil pirineus_mobil

JULI VIAYNA
FUSTERIA

**ESCALES, BARANES,
REFORMES...**
Raval, 50. Tel. 669 334 946
Llívia (Girona)

Anuncia't a Viure als Pirineus

Mòbil. 699 24 18 71
Telf. 973 98 91 62

www.viurealspirineus.cat

Moda
Llívia

Avda. Catalunya, 28 Acc - 17527 Llívia
Telf: 972896161 - lliviamoda@lusitalia.es

MUNTATGES I MES
ESCALFOC
X E M E N E I E S

Dominem el foc

Tot tipus de barbacoes
per gaudir del bon temps,
l'estiu i la companyia

Botiga - Magatzem:
av. Guillem Graell, 38 baixos
La Seu d'Urgell · Lleida

Visites concertades:
+34 607 617 623

